

KUUROJEN LEHTI

N:o 5

1976

Puheenjohtaja Runo Savisaari esittelee uudet sosiaaliohjaajat liiton edustajakokouksessa Raumalla. Vas. Raija Tolvanen, Marjatta Jaakkola ja Marketta Silvola.

Tidskrift för döva

Viittomakielen kurssit kesällä 1976

Kesän aikana järjestettävälle viittomakielen alkeis-, perus- ja jatkokursseille otetaan ensisijassa kuulovammaisten omaisia, palveluammateissa toimivia tai muita vastaavia. Myös muutenkin kiinnostuneita voidaan hyväksyä kursseille, joita pidetään seuraavilla paikkakunnilla:

Oulu

Aika, 1—5.6. Paikka: Oulun kuurojenkoulu, Lössikuja 6, 90500 Oulu 50, puh. 981-43 569. Osanottajia otetaan noin 40, ei lapsia mukaan.

Mikkeli

Aika: 7—11.6. Paikka: Mikkelin kuurojenkoulu, Lampikatu 3, 50100 Mikkeli 10, puh. 955-11 134. Osanottajia otetaan noin 40, ei lapsia mukaan.

Mäntsälä

Aika: 7—11.6. Paikka: Mäntsälän maatalousoppilaitos, 04920 Saarentaus, puh. 915-84 381. Osanottajia otetaan noin 40, ei lapsia mukaan.

Heinola

Aika: 10—14.7. Paikka: Kuurojen Liiton kurssikeskus, Malminharju, 19240 Koskenmylly, puh. 910-845196.

Kurssille otetaan vain kuulovammaisen lapsen omaisia lapsineen, myös kuulevat lapset.

Vasa

Tid: 12—18.7. Plats: Folkhögskolan Österbotten. Kurssi on tarkoitettu ruotsinkielisille.

Viittomakielen opettajien kurssi Turossa 5—9.7. Kurssille otetaan myös kuuroja, joita koulutetaan omana ryhmänään. Kurssille halukkaiden tulee osallistua viittomatenttiin, joka pidetään 8.5.76 Kuurojen Liiton toimistossa Liisankatu 27 E 10 alkaen klo 10. Aikavaraus tenttiä varten on tehtävä liiton toimistoon 7.5.76 mennessä. Tenttimisohjeet sekä sanalistat, jon-

ka pohjalta tentti tapahtuu voitilata liiton toimistosta.

Paikka: Kuulovammaisten ammattikoulu, Vähäheikkiläntie 50, 20810 Turku 81, puh. 921-355 310.

Kuulovammaisten opettajien alkeis-, perus- ja jatkokurssi sekä kurssi viittomakielen opettajan pätevyyden saamiseksi pidetään Jyväskylän kuulovikaisten koulussa kesäkuun kolmannella viikolla.

Ilmoittautumiset kaikille kursseille Kuurojen Liiton toimistoon Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17, puh. 90-638 154.

KOKO PERHEEN JUHANNUS

Malminharjussa 25—27.6.

Jokaiselle jotakin

— juhannus yön juoksu

— miss Juhannusneito valitaan

Perheystävälliset hinnat.

Lähemmin seuraavassa numerossa

Tervetuloa Malminharjulle

Kuurojen Liitto r.y.

NUORTEN KESÄLEIRI 1—7. 7.

Liittokiven lomakylässä Savitaipaleella.

Ryhmä I 12—15-vuotiaat

Ryhmä II 16—24 »

Leirimaksu n. 150—200,—. Lähemmin seuraavassa numerossa.

LASTEN LEIRI

Malminharjulla 20—24.7. 1976

Kuurojen vanhempien 7—15-vuotiaille lapsille. Leirimaksu 100,—. Lähemmin seuraavassa numerossa.

Haettavaksi ilmoitetaan

KUUROJEN SOSIAALIOHJAAJAN TOIMET

Oulussa toimialueena Oulun lääni ja Kuopiossa toimialueena Kuopion, Pohjois-Karjalan, Mikkelin ja Keski-Suomen läänit. Sosiaaliohjaajan tehtävänä on avustaa toimialueellaan asuvia kuuroja työ-, asunto-, koulutus, kuntoutus- ym. kysymyksissä, välittää palveluja ja toimia tulkkina. Vaatimuksena sosiaalihuoltajan koulutusta vastaavat tiedot. Palkkaus viittomakielen taitoiselle V 17 ja kieltä vähän tai ei lainkaan hallitsevalle aluksi V 15 mukaan. Matkakorvaukset maksetaan valtion matkustussäännön perusteella. Hakemukset, joiden tulee olla perillä viimeistään 15.5.1976, on lähetettävä osoitteella: Kuurojen Liitto r.y., Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17. Lähempiä tietoja saa puh. 90-638 154.

KUUROT TAITEILIJAT

lähettäkää töitänne, maalauksia, piirustuksia, veistoksia yms. Malminharjun myyntinäyttelyyn. Työt asetetaan Malminharjussa esille kesän ajaksi. Myydyistä töistä Malminharju pidättää 10 % korvauksen. Työt on lähetettävä hyvin pakattuina os. Kurssikeskus Malminharju, 19240 Koskenmylly. Mukaan on liitettävä lähettäjän (tekijän) nimi, osoite ja työn hinta.

81 vuosikerta 1976

N:o 5

Toimitus Expedition

Lokero 62
13101 Hämeenlinna 10
Puh. 24 289.

Julkaisija Utgivare

Kuurojen Liitto r.y. —
Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja

Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri

Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja

Svenskspr. red.

Rea Stadius
Kauppalaantie 9, Helsinki 32

Toimituskunta

Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck, Liisa Kauppinen
ja Kaisu Korhonen.

Tilaushinta

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 35,—, ulkomaille 40,—.
Tilattavissa postitoimistoista.

Ilmoitushinnat:

1/1 siv. 500,—; 1/2 siv. 300,—;
1/4 siv. 175,—; 1/8 siv. 100,—.
Kuolinilmoitukset ja järjestöilmoitukset muualla kuin järjestöpalstalla 20 penniä pmm.
Kaikki maksut postisiirtotilille 6825-9.

Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10,
00170 Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuvos Runo Savisaari, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Liisa Kauppinen
puh. 638 154.

Yleissihteeri

Jarmo Narmala
puh. 917-24 289

Järjestösihteeri

Esko Sankiniemi
puh. 921-383 552.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen,
puh. 882 163.

Kurssikeskus Malminharju

19240 Koskenmylly,
puh. 910/845 196.

Julkilausuma

Erilaisten viestintä- ja tiedotusvälinemenetelmien kehittyessä ja teknistyessä palvelemaan yhteiskunnan jäseniä, jäävät kuurot näiden palvelujen hyväksikäyttämisessä usein ulkopuolelle. Tämän vuoksi haluaa Kuurojen Liiton edustajakokous 20—21.3. 1976 Raumalla tuoda esiin seuraavaa:

Yhteiskunnan palvelujen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon myös ihmiset, joilta puuttuu kuulo, poistamalla kommunikaatioesteitä ja luomalla kuuroille mahdollisuuksia vastaanottaa ja tuottaa viestintää.

Ihmisen henkisen elämän kehittymisen kannalta on erittäin tärkeätä, että hän saa käyttää ja kommunikoida äidinkielellään varhaisimpina vuosinaan. Tämä huomioon ottaen onkin maassamme asuville saamenkielisille lapsille järjestetty opetusta omalla kielellään. Saamenkieltä on myös alettu huoltaa yhteiskunnan toimesta. Vastaavasti tulisi myös kuuroille antaa oikeus kehittyä äidinkielenä, viittomakielen avulla ja tämä edellyttää, että viittomakielen käyttö tunnustetaan kuurojen kuntoutuksessa ja yhteiskunnan palvelujen välittämisessä tärkeäksi tavoitteeksi. Ihmisten, jotka periaatteessa hyväksyvät viittomakielen, tulisi myös käytännössä toimia tämän mukaisesti, sillä viittomakieli on kuuron ensimmäinen ja luonnollinen kieli, jonka välityksellä hän pääsee parhaiten osalliseksi ihmisten välisestä tärkeästä sosiaalisesta kanssakäymisestä. Tämän vuoksi kokous ehdottaa, että

— yhteiskunta ottaisi vastatakseen viittomakielen kehittämisen ja huollon ja että

— se ryhtyisi toimenpiteisiin vapauttaakseen kuurot kommunikaatioesteistä kehittämällä kuuloon perustuvien viestintävälineiden rinnalle näköön perustuvia viestintämahdollisuuksia yhteiskunnan kaikilla aloilla.

Liiton edustajakokous

Liiton edustajakokous pidettiin Raumalla Rauman yhteislyseossa maaliskuun 20–21. päivinä. Kokouksessa oli edustettuna 35 yhdistystä 47 edustajalla, joiden yhteinen äänimäärä oli 103. Kokouksen puheenjohtajana toimi ensimmäisenä päivänä liiton puheenjohtaja vesihallintoneuvos Runo Savisaari, toisena päivänä rouva Kaisu Korhonen. Sihteereinä toimivat sosiaaliohjaaja Päivi Pietilä ja koulukuraattori Rai-li Ojala.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen yksimielisesti vesihallintoneuvos Runo Savisaari. Hallituksen valittiin erovuoroisista uudelleen lab.apulainen Kaisu Korhonen Jyväskylästä sekä uusina sosiaalitarkkaaja Pertti Taimisto ja kultaseppä Boris Ström, molemmat Oulusta.

Vuoden 1975 toimintakertomus ja tilinpäätös hyväksyttiin muistutuksesta.

Tilintarkastajiksi valittiin kauppat. maisteri Urho Saukkonen ja konttoripäällikkö Runar Lindström, varalle liikemies Paul Miettinen ja kirjanpitäjä Rea Stadius.

Kokouksessa oli esillä useita laajakantaisia esityksiä, jotka ensimmäisenä päivänä yleiskeskustelun jälkeen siirrettiin valiokuntakäsittelyyn. Toisena kokouspäivänä kuultiin valiokuntien raportit sekä tehtiin päätökset jakotoimenpiteistä.

Malminharjun käytön tehostamisesta, laajentamisesta, viihtyvyyden parantamisesta ja kurssitoiminnan edistämistä esitettiin mm. seuraavaa:

Järjestövaliokunta — loma- ja virkistystoiminta on erotettava kurssikeskuksesta suuntamalla toiminta mahdollisuuksien mukaan piiritasolle

— liiton pitäisi etsiä sopivia paikkoja leirikeskuksiksi pohjoisesta ja rannikolta, asia voidaan toteuttaa piiritasolla yhteistoiminnassa yhdistysten kanssa

— kurssitoiminnan tehostamiseksi ja Malminharjun viihtyvyyden lisäämiseksi olisi teknillistä kalustoa täydennettävä hankkimalla täydelliset piirtoheitinlaitteet, kopiokone kurssiaineiston yms. monistukseen, valourut rytmiopetukseen

— lasten leikkipuisto ja muut vastaavat työt on hoidettava kuntoon.

Opintovaliokunta — kuurojenyhdistysten olisi lähetettävä ainakin yksi osanottaja liiton järjestämille kursseille

— yhdistyksissä olisi tehtävä valistustoimintaa kurssihalukkuuden lisäämiseksi

— kursseille ei pitäisi aina lähettää samoja henkilöitä

— Malminharjun talvikauden tyhjäkäynnin vähentämiseksi esitetään järjestettäväksi aikuiskasvatuskursseja esim. yhteiskunnallisista asioista sekä kursseja eläkeläisille.

Valiokuntien ehdotukset jätettiin hallitukselle ja liiton toimistolle mietittäväksi ja suunniteltavaksi. Edustajakokouksen ehdotus oli, että talvikausina Malminharjua tulisi käyttää enemmän, mutta kesäkaudeksi tulisi löytää toinenkin paikka.

Toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen esitti liiton suunnitelmat viittomakielen opetuksen uudistamiseksi ja tehdyt toimenpiteet, jotka tässä vaiheessa tähtäävät siihen, että ammattikasvatushallitus vastaisi viittomakielikurssien järjestämisestä ja kustannuksista, liiton auttaessa kurssien järjestelyissä. Lisäksi liitto on anonut opetusministeriötä toimikunnan asettamista tutkimaan viittomakielen opetuksen järjestämistä kokonaisvaltaisesti.

Opinto- ja kulttuurivaliokunnan lausunto: — viittomakielen opettajille olisi esitettävä, että he vetäisivät viittomakieltä opiskelevat kuulevat oppilaansa kuurojenyhdistykseen, jossa aidossa ympäristössä näkee, miten viittomakieltä käytetään. Tällä tavalla opiskelijat saisivat myös lisää innostusta viittomakielen opiskeluun

— viittomakielen opettajakursseja olisi järjestettävä myös kuuroille

— kuuroja varten on järjestettävä kursseja viittomataidon kehittämiseksi ja uusien viittomien opettamiseksi.

Edustajakokous antoi viittomakieliasian eteenpäin viittomakielitoimikunnalle toivomuksella, että viittomakielen opetus tulisi saada yhteiskunnan kustantamaksi ja sitä tulisi laajentaa, mutta siten, että kuurot olisivat jatkuvasti mukana kehittämässä viittomakieltä.

Suunnitelmia tulkkioorganisaation aikaansaamiseksi selvitti toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen. Suunnittelutyössä on päästy siksi pitkälle, että hallintoviranomaisille on jätetty organisaation toteuttamista koskeva ehdotus sekä hyväksytty tulkkien pätevyysvaatimukset. Tulkkiorganisaatio yritetään saada toteutetuksi sosiaalivaltion alaisena. Asiasta esitti **sosiaalivaltion** lausuntoja:

— vaikka tulkkiasia onkin kiireellinen, asiaa pitää valmistella kunnolla

— tulkin koulutuksessa olisi otettava huomioon tulkin sopeutuminen eri tulkkitilanteisiin; tulkilla ei päätösvaltaa, ratkaisu aina kuuroille sekä että tulkin on perehdyttävä vähän kaikkiin asioihin, muuten tulkkaus on mahdoton

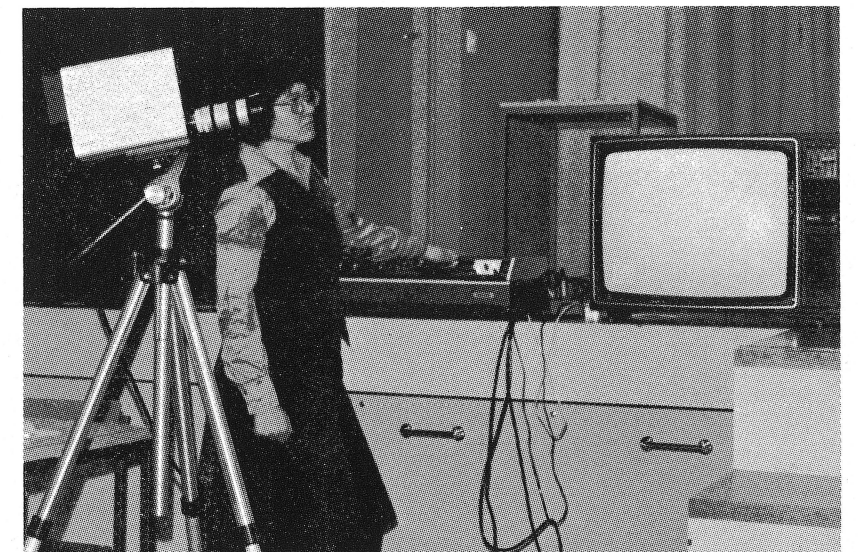
— päätösvalta olisi aikanaan saatava sosiaalivaltion sosiaalilautakunnille

— tulkkiaavun enimmäismäärä henkeä kohti olisi 100 tuntia vuodessa

— kuurojenyhteistyö on yritettävä saada suurempiin kaupunkeihin.

Edustajakokous antoi hallitukselle suosituksen jatkaa tulkkiavustuksen kehittämistä, että se saataisiin koeluontoisesti käyttöön. Kokous kannatti myös ehdotusta, että lakeitsette on saatava aikaan käytäntö, että oikeustapauksissa, joissa kuuron asiaa käsitellään, tulkin olisi aina oltava paikalla.

Kokouksessa esiteltiin liiton äskettäin hankkimat videolaitteet: TV-kamera, nauhoitus- ja katselulaite. Laitteilla tallennettiin osa kokouksesta videonauhalle. Toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen selosti laitteiden tulevaa käyttötarkoitusta. Liiton toimistoon sijoitettavassa TV-studiossa nauhoitetaan kurssi- ym. ohjelmia, joita voidaan käyttää kursseilla Malminharjulla sen jälkeen kun sinne on hankittu katselulaite. Myöhemmin on tarkoitus avustaa yhdistyksiä hankkimaan katselulaitteet, jolloin näitä nauhoitettuja ohjelmia voidaan esittää yhdistyksissä. Varsinkin viittomakielen opetuksessa voidaan tällä tavalla tehostaa opetusta ja päästä yhdenmukaisuuteen. Laitteiden käytöstä esitti **opinto- ja kulttuurivaltion** seuraavaa:

Toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen nauhoitti uusilla videolaitteilla osan kokouksen ohjelmasta.

— omien videolaitteiden hankkimiseksi yhdistykset voivat perustaa rahaston, jota voidaan kartuttaa anomalla avustusta kunnilta ja hyväntekeväisyysjärjestöiltä. Laitteet saatuaan yhdistykset voivat tilata liitolta nauhoitettuja kurssi- ja virkistysohjelmia.

Edustajakokous yhtyi edelläolevaan ja lisäksi ehdotettiin, että liitto vetoaisi opetusministeriöön täydellisen videolaitteiston saamiseksi. Asia jätettiin hallituksen kehiteltäväksi.

Kokouksessa oli esillä myös päätoimisen puheenjohtajan ja taloudenhoitajan saaminen liiton palvelukseen. Järjestövaliokunta kannatti lausunnossaan päätoimisen taloudenhoitajan palkkaamista, mutta

katsoi ettei päätoimisen puheenjohtajan viran perustaminen ole nyt ajankohtainen asia, sensijaan pitäisi kiinnittää huomiota teknisesti pätevän toiminnanjohtajan saamiseen liiton palvelukseen. Edustajakokous suositteli päätoimisen taloudenhoitajan hankkimista liittoon, toiminnanjohtajakysymys siirrettiin hallituksen harkittavaksi.

Lisäksi kokous käsiteli piiritöiminnan tavoitteisiin ja organisaation kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, kuurojen tunnusta, sairaalaa-apulais-, laitosapulais- ja kotiaavustajakurssien järjestämistä työllisyyskursseina, sekä järjestötekniikan käsikirjan laatimista. Lopuksi hyväksyttiin edustajakokouksen julkilausuma, joka kokonaisuudessaan on pääkirjoitussivulla.

Kuurojen Huoltokotisäätiön

hallintoneuvoston kokous pidettiin Kuurojenkoti Avikissa Hyvinkäällä maaliskuun 23 päivänä. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat. Toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä ilmeni, että vuosi 1975 oli ollut pääpiirteissään tavanomainen. Kuitenkin on mainittava, että vuoden kuluessa Paperisampo oli siirtynyt säätiön hallintaan ja että Avikin ylläpitoa varten oli saatu ensimmäisen kerran uudistetun lainsäädännön mukaisesti valtionavustusta, jonka johdosta vuoden alijäämä oli lähinnä muodollista laatua. Hallituksen puheen-

johtaja Runo Savisaari selosti toimenpiteitä, joihin oli ryhdytty Pohjois-Suomeen rakennettavan kuurojenkodin aikaansaamiseksi.

Säätiön hallitukseen valittiin Rea Stadius, Katri Lehto, Veikko Ryyttäri, Antti Räsänen ja Runo Savisaari uudelleen ja uusina jäseninä toiminnanjohtaja Liisa Kauppinen ja sisälähetysjohtaja Heikki Arantola. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Runo Savisaari uudelleen. Uutena jäsenenä hallintoneuvostoon valittiin sos.tarkkaaja Pertti Taimisto.

Yhdistysten edustajia. Vas. Martti Lankonen, Pori, Aila Ventelä, Seinäjoki ja Anton Hellöre, Pietarsaari.

Tervehdys Iranista

Kun sain kuulla, että veljeni tytär, rouva Liisa Kormi, jonka koti on nykyisin Iranissa, Abadanin kaupungissa, on siellä olevan kuurojen koulun käsityönopettajana, herätti se uteliaisuuteni. Kirjoitin hänelle ja pyysin, että hän kertoisi jotakin Suomen kuuroille koulustansa ja miten siellä kaukaisessa ja meille tuntemattomassa maassa on kuurojen asiat hoidettu. Olen nyt saanut mainitulta henkilöltä seuraavanlaisia tietoja:

Iran, joka myöskin tunnetaan nimellä Persia, on suuri valtakunta, asukkaita yli 28 miljoonaa. Pääkaupunki on nimeltään Teheran (asukkaita 2 ja 1/2 miljoonaa). Toisen suuri kaupunki, jossa Liisa Kormi asuu, on Abadan (asukkaita 250 000). Se sijaitsee meren rannalla ja siellä on m.m. maailman laajin öljynjalostamo.

Kuurojen lukumäärää ei tarkalleen tiedetä sillä sielläkin ovat perheet, joilla on kuuro tai kehitysvammainen lapsi, salanneet nämä lapset aina tähän päivään asti. Vasta aivan viime aikoina lehtien,

TV:n ja ennen kaikkea kuningatar Farahin ansiosta on tähän tullut muutos. Meidän suomalaisten lasten mukaan löytyy Iranissa ainakin 28 000 kuuroa. — Kuurojen kouluopetus on hyvin nuorta. Ensimmäinen yksityinen koulu perustettiin Tabriziin vuonna 1936. Nyt on kouluja yli koko maan, yhteensä 100, m.m. Teheranissa 4. Valtio otti kaikki koulut haltuunsa vuonna 1969. Jos koulupiirissä on neljä kuuroa lasta, on uusimman koululain mukaan heille perustettava oma luokka. Useimmissa kouluissa on myöskin sokeita ja kehitysvammlaisia lapsia. Erityisiä ammattikouluja kuuroille ei ole.

Abadanin koulu on perustettu vuonna 1971. Kuningatar Farah lahjoitti sillekin varat. Oppilaita on 159, joista kuuroja 73, loput sokeita ja kehitysvammaisia. Kuurojen opettajia on kuusi. Lapset tulevat kouluun viisivuotiaina (leikkikoulu). Koulussa opetetaan viittomakieltä tavallisista oppikirjoista. Tämä »alakoulu» kestää viisi vuotta, jonka jälkeen lapset jatka-

vat tavallisissa kouluissa. Tänä vuonna tulee Abadanin kouluun kuitenkin kolme ensimmäistä oppikoululuokkaa, joissa tullaan opettamaan myöskin englannin alkeita (jos opettaja löytyy). Lasten vanhemmat käyvät usein vierailulla koulussa. Useimmat heistä ovat hyvin köyhiä ja lukutaidottomia. Iranissa on lukutaidottomuus 75 %. — Koulumme johtajana on ollut alusta alkaen herra Lak, jonka näemme oheisessa valokuvassa. Viime vuonna hän oli kuuden muun iranilaisen kuurojenopettajan kanssa kolmen kuukauden opintomatalla Tanskassa. Nyt he suunnittelivat vuoden pituista opintomatkaa Amerikkaan.

Liisa Kormi opettaa siis käsitöitä tytöille. »Tytöt eivät osaa englantia ollenkaan, persiaa vähän. Mutta hyvin on tultu toimeen», sanoo Liisa opettaja. »Tytöt oppivat hyvin nopeasti ja asia, joka aina ihmetyttää, on se, että nämä tytöt ovat aina iloisia ja hymyileviä, vaikka melkein kaikki tulevat sanomattoman köyhistä oloista».

Heikki Hyvärinen

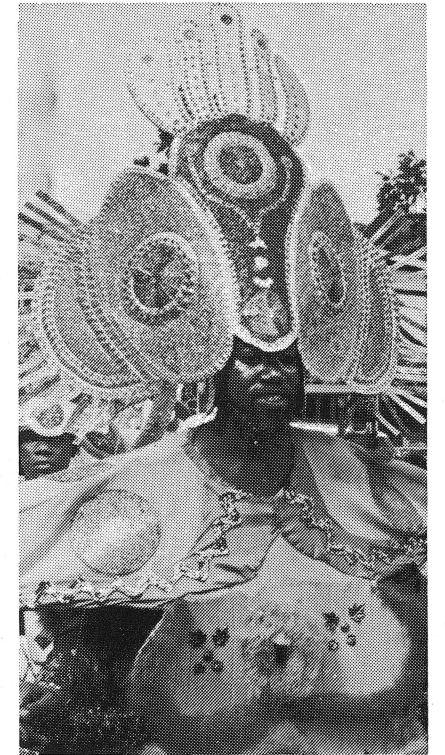
Vierailijoita Abadan kuurojenkoulussa. Toinen oik. Liisa Kormi.

Länsi-Intian kirjeenvaihtajaltamme:

Calypsoa, elämäniloa ja riemua — St Lucian karnevaalit

Luulin, että uudenvuoden tienoilaa oli Castriesin kaduilla ennätysmäärä väkeä liikkeellä, — mutta en ollut vielä nähnyt St. Lucian karnevaaleja! Saaren väestö on pääosaltaan katolisia, joten täällä vietetään ennen paastoaikaa karnevaaleja. Päätaphtuma oli laskiaistiistaina, jolloin karnevaalikulkue liikkui calypsoa tanssien kaupungin halki, mutta juhlat alkoivat jo edellisenä sunnuntaina lasten karnevaaleilla Halcyon Beach Club-hotellissa. Tämän tilaisuuden tulot menevät yleensä kehitysvammaisten koulun hyväksi, mutta tällä kertaa oli mukana pyydetty myös kuurojen koulu.

Hotelliin saapui jatkuvana virtana lapsia kukkien, perhosten, keijukaisten ja jos jonkinlaisissa satuja mielikuvitusshahmoissa. Äidit olivat ponnistaneet mielikuvituksensa ja ompelutaitonsa äärimmilleen ja seurasivat jännittyneinä lastensa esiintymistä arvostelutuomareiden edessä. Lapsetkin liikkuvat calypson tahidissa — se taito osataan pienestä pitäen. Kuurojen koulun oppilaat Kenneth, Theresa, Vanessa ja muut olivat mukana ryhmäkilpailussa. He muodostivat »The Exorcist Band of the Deaf» eli »Kuurojen Manaaja-yhtyeen» (erilaiset paho-laishahmot ovat karnevaaleissa tavallisia). Kuurot lapset eivät osan-

»Bändien kuninkaalla» oli mahtava puku.

neet Calypsoa, mutta he kalisuttelivat peltipurkkeja, helisyttelivät kelloja jne. Lasten puvut olivat vaatimattomat toisiin pukuihin verrattuna — rahaahan tarvitaan koululla niin moneen tärkeämpään asiaan — mutta mukavan ryhmän he muodostivat ja kuurojen lasten mukanaolo teki heidän asiaansa tunnetuksi.

Sunnuntain ja maanantain välisenä yönä istuin seitsemän tuntia »Carnival Extravaganzassa» eli »karnevaalihullutellussa». Ohjelmaa oli tilaisuudessa ylenmäärin. Ensimmäisten rytmien kaikuessa yleisö siirsi tuolejaan lähemmäksi esiintymislavaa ja siinä sitten istuttiin ne seitsemän tuntia tiiviissä rykelmässä katsomassa calypsokuninkaan, »bändien» kuninkaan ja kuningattaren ja karnevaalikuningattaren valintoja. Toisen calypsonumeron aikana tunnelma kohosi jo kattoon. Yleisö ei täällä voi olla liikehtimättä rytmikästä musiikkia kuullessaan ja se reagoi voimakkaasti kaiken näkemäänsä ja kuulemaansa: huutoja, vihellyksiä, väliin ponkkaistaan ylös tai nauretaan kippurassa. Jäykkään suomalaisyleisöön tottuneelle on mukanaolo jo elämys siinä.

Tytöt tanssivat calypsoa karnevaalipuvuissaan.

Karnevaalikulkue liikkui tanssien kaupungin kaduilla.

Puolenyön jälkeen oli useimpien turistienkestokyky jo lopussa, he puikkelehtivat tuolirykelmien läpi ulos ja hotelliin nukkumaan. Lopuosa yleisöstä istui uskollisesti paikoillaan — välillä yksi ja toinen torkahti tuolissaan. Klo 3.00 yöllä kruunattiin vihdoin karnevaalikuningatar. Voitiin lähteä vähäksi aikaa kotiin nukkumaan.

Maanantai-aamuna steelbandit (yhtyeitä, jotka rummuttavat calypsoa tynnyrinpohjista tehdyillä rautaisilla rummuilla) liikkui kuorma-autojen lavoilla pitkin kaupunkia ja kansa tanssi. Päivä oli kansallinen vapaapäivä kaikilla, joille se vain voitiin antaa. Iltapäivällä arvosteltiin Victoria Parkissa aikuisten karnevaalipukuja. Arvostelun loputtua yleisö ja karnevaaliasuudet esiintyjät alkoivat tulla pois kentältä. Steelbandit soittivat, ihmiset tanssivat — ja hetkessä oli kaduille syntynyt täydellinen kaaos — autoja, steelbandeja, karnevaalipukuja, ryhmiä, yleisöä tiheänä massana, eikä kukaan lopulta näyttänyt pääsevän minnekään. Pelastauduimme pois jaloista hämärälle syrjäkadulle etsimään leipomoa, josta saisi tuoreita sämpylöitä, — kansa juhli karnevaaleja, mutta leipurit pitivät huolta siitä, että tuoretta leipää riitti! Lähellä leipomoa erään talon ikkunan vierellä seisoi sotilaspuukin mies. Tunsimme hänet kuuroksi mieheksi, joka myy »Voice»-lehteä tavaratalon kulmalla torstaisin ja lauantaisin. Viitoimme hetkisen hä-

märällä kadulla. Seuraavana päivänä näin miehen karnevaalipuvussa uniformussa, tanssimassa sydämensä pohjasta calypsoa kulkueessa.

Kulkuetta katsomassa oli yleisöä kadunvarret täynnä. Parhaat katselupaikat varattiin jo tuntia-paria aikaisemmin. Sateenvarjat suojasivat sekä auringon paasteelta että silloin tällöin putoilivat sadepisaroilta. Kulkueen keskellä ajoi sunnuntaina kruunattu karnevaalikuningatar avoautossa, purppuranpunainen viitta harteillaan.

Karnevaalit olivat eräänlainen kevään enne. Tropiikissa ei ole selviä vuodenaikojen vaihteluita, mutta silti huomasi, että helmi-maaliskuussa täällä oli talvi. Viileät tuulet puhaltelivat mereltä, jotkut puut karistelivat lehtiään ja kukkia oli paljon vähemmän kuin joulun tienoilla. Yöllä oli pidettävä kunnon peitettä ja kookosöljy jäähmettyi yön viileydessä. (Jähmetty +18° C:ssa). Victoria-flunssa riehui täälläkin ja aiheutti pitkäaikaista yskää suurimmalle osalle saaren asukkaista. Maaliskuussa aurinko alkoi kiertää päivittäistä rataansa yhä korkeammalta ja samalla sen paahde tuli yhä kuumemmaksi. Puut ja pensaat lisäsivät versoja ja kukkia. Ihmiset alkoivat taas liikkua sankoin joukoin ulkona rannoilla ja tuntui kaikin puolin keväiseltä.

Castries 4. 4. 1976

RAIJA NIEMINEN

Tunturimajalla

Olimme viettäneet joulun, kauniin perinteellisen joulun, tyttäremme ja hänen perheensä luona Trollhättanissa, me kaksi eläkeläistä. Aikaisemmin syksyllä he onnistuivat saamaan vuokratuksi lomamökin viikoksi ja siellä me vietimme ihanan talviloman. Tapaninpäivänä ilta-päivällä pakkasimme tavaroitamme, hiihtopuvut mm. ja panimme sukset autonkatolle. Illalla ahtasimme itsemme autoon, neljä aikuista ja kaksi lasta. Auto oli Saab 99 Combi ja niin jätimme Trollhättanin, joka oli melkein paljaana vaikka aamulla satoi lunta. Meidän hyvä luotettava ajurimme Sune istui ratissa ja vei meidät pohjoiseen. Ohitimme paikkoja kuin Ämäl, Säffle, Sunne ja Malung. Lunta oli jo paksusti, kuin pumpulia puiden oksilla. Oli ihana näky, pakkaneinkin oli. Jatkettiin matkaa koko yön, kuljettaja ja minä etupenkillä pidimme silmät auki, naiset ja lapset nukkuivat makeasti takapenkillä. Ohitimme kylät Sälen, Sörvattnet ja Tännäs. Pysähdyimme välillä lepäämään ja verrytelimme, koska jäsenet olivat puukuksissa. Korkeita ja matalia lumi-

»Bändien kuningatar» liikkui vaikeuttavan rakennelman sisällä, joka kuvasi Karibian meren vedenalaista elämää.

sia vuoria näkyi jo. Oli valoisaa kun saavuimme Funäsdaleniin klo 7.40. Olimme ajaneet 11 tuntia ja matkaa oli ollut 613 km. Täällä näimme korkeita vuoria ja kirkon. Huipulla oli mökki, jossa liehui Ruotsin, Suomen, Norjan ja Tanskan lippuja. Turisteja hiihtopuvuissa ja lapikkaissa osoittivat että tässä oli »hiihtokeskus». Siellä oli köysirata joka oli ahkerassa käytössä.

Joimme kahvin ja jatkoimme matkaa kaivattuun lomamökkiin, jonne oli 4 km matkaa vielä. Mökki oli hirsitupa ja sai nimen »Länsiranikkotupa». Siinä oli olohuone, kaksi pientä makuuhuonetta ja keittiö, missä oli kaikki vehkeet. Ja WC ja suihkuhuone. Tarvittiin vain omat lakanat. Kaikki oli siistiä ja olimme tyytyväisiä.

Ensimmäisenä päivänä (lauantai-na 27 jouluk.) oli suojasää ja katolta tippui vettä. Lapset tekivät ulkona lumiukon. Myöhemmin Ulla ja Sune kävivät lasten kanssa hiihtämässä, oli ihana retki. Lunta oli 60—80 sm. Maanantaina 29. jouluk. ajoimme rajan yli Norjaan Röros kaupunkiin, sinne oli 71 km matkaa. Kaupunki oli korkeita mäkiä täynnä joten oli vaarallista ajaa liikenteessä. Kävimme kauppoissa ja teimme ostoksia norjalaisilla kruunuilla. Kaupat suljettiin aikaisin, jotkut klo 14 ja toiset klo 16. Muutaman tunnin kuluttua palasimme lomapaamme taas. Uuden vuoden aattona olimme mökissä ja vietimme vaatimattoman mutta sydämellisen aaton, toivotimme toisillemme hyvää tulevaisuutta ja onnea sekä hyvät työlöt 1976. Uuden vuoden päivänä tuli äkkiä pakkaneen, lämpömittari osoitti 18 astetta. Perhe jatkoi hiihtämistä ja lasten mummi ja ukki katselivat heitä. Sitten he laittoivat valmiiksi keitetyn ruuan pöydälle joka maistui väsyneille hiihtäjille, hyvällä ruokahalulla söivät ateriansa. Aika riensi ja viimeinen päivä oli lauantai, 3. tammik. Silloin oli 20 astetta pakkasta. Pakkasimme laukukamme ja sukset kiinnitettiin auton katolle. Kymmenen aikaan jätimme tuvan missä olimme asuneet koko viikon. Ajoimme saman tien takaisin ja olimme perillä 11 tunnin ajon jälkeen, ilman haavereita. Olimme ajaneet yhteensä 1.400 km, Funäsdaleniin ja takaisin sekä Norjan puolelle Rönrosiin. Nyt ovat muistot vain jäljellä.

An. He.

Suojatyön koneistaminen lisääntynyt

Vajaakuntoisten suojatyötoiminta Tampereen työkeskuksessa on kehittyä koneistamisen myötä myönteiseen suuntaan. Erityisesti metallikoneistus- ja ompelimo-osastolla kehitys on ollut ripeätä uusien konehankintojen seurauksena. Eri-laiset koneet antavatkin työtä nykyisin jo lähes puolelle työkeskuksen työntekijävahvuudesta, joka nykyisin vaihtelee 70—80 vammaiseen. Aikaisempi käsityövaltaisuus onkin hyvää vauhtia siirtymässä koneityöksi. Käsitöiden osuutta työkeskuksen kokonaiskapasiteetissa on kuitenkin pidettävä edelleen varsin merkittävänä, koska suuri osa vajaakuntoisista on ainoastaan kevyen ja helposti opittavan vaihetöihin kykenevää. Näin ollen onkin koneistus-, ompelu- ja käsityötä kehitettävä tasapuolisesti, jotta työkeskus voisi tarjota riittävästi työtä eri asteisille vammaisille. Taloudellinen lama on koetellut myös invalidien työkeskusta, joskin koneistamo ja ompelimo ovat olleet tyydyttävästi työllistyneinä kuluneen vuoden aikana. Koneistamisen ohella on tilanahtaus lisääntynyt työkeskuksessa, joten uusia ja laajempia toimitiloja kaivattaisiin.

Yhteisen suojatyökeskuksen rakennussuunnitelmien edistymistä toivoi Tampereen Invalidien Työtuki ry:n edustajiston vuosikokous, joskin tämän hetken näkymät eivät näytä kovinkaan valoisilta valtion talouden heikosta tilasta johtuen. Edustajisto totesi kuitenkin, että Tampereen työkeskuksen toiminnassa on tapahtunut huomattavaa myönteistä kehitystä ja tästä johtuen yhdistyksen sääntöihin hyväksyttiin muutoksia, jotka soveltuvat paremmin nykyisin kehitettyyn toimintaan.

Ansiokkaasta työstä vajaakuntoisten suojatyö- ja kuntouttamistoinnassa ojennettiin yhdistyksen pienoisstandarit Tampereen Kuurojen Yhdistys ry:lle, työnjoht. Veija Aholle, toiminnanjoht. Toimi Korhoselle, taloudenhoit. Terttu Vikkulalle, toimistonhoit. Sinikka Nurmiselle, käsityötekn. Oiva Huttu-

Yhdistyksen pienoisstandaarin sai vastaanottaa rouva Helka Irri, joka on toiminut yli 10 vuotta työkeskuksen käsityöntekijänä. Ojentamassa elink. neuvoja Matti Hakala.

selle, käsityötekn. Helka Irrille, käsityötekn. Aino Kalliolle ja työkeskuksen joht. Matti Ketolalle.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi vaatturimest. Kauko Kauristo ja sihteerinä elink. neuvonajana Matti Hakala. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen tarkastaja, sosiaalineuvos R. K. Luukkonen.

Kuurojenkoti Ävikin

KESAJUHLA

pidetään elokuun 1 päivänä.

Ohjelma:

- Klo 10 jumalanpalvelus Hyvin-kään uudessa kirkossa
- siirtyminen Ävikiin
- ruokailu
- kesäjuhla

Päiväjuhlan ohjelmasta tarkemmin seuraavassa numerossa.

Ryhmiä pyydetään tekemään ennakoilmoittautumiset 15.7. mennessä Ävikiin puh. 914-20 300.

MIKÄ LINTU VOI LENTÄÄ TAAKSEPÄIN?

Kysyttiin mm. Lounais-Suomen piirin tietovisassa Porissa huhtikuun 3 p:nä.

Esko Sänkiniemi on lahjoittanut Lounais-Suomen piirille kiertopalkinnon ja sääntönä on se, että jonkun yhdistyksen pitää saada kolme kiinnitystä saadakseen sen omakseen. Tietovisa on järjestetty aikaisemmin kaksi kertaa ja kiinnityksen »pyytyyn; ovat saaneet Rauma ja Pori.

Kilpailun alussa näytti siltä ettei mitään suurta piste-eroa joukkueiden välille synny, ainoastaan Raumaa I-joukkue ja Porin I-joukkue ottivat pienen johtoaseman. Jännitystä kesti pitkään, mutta pikkuhiljaa Porin I-joukkue kasvatti johtoasemaansa loppua kohden. Ja loppujen lopuksi Pori voittikin tietovisan, saaden näin toisen kiinnityksen kiertopalkintoon. Raumaa I-joukkue tuli toiseksi ja piste-eroa koimanneksi tulleeseen Vammalaan oli vain 2 pistettä. Turku ja Vammala kamppailivat kiivaasti kolmanesta tilasta, mutta Vammala kuitenkin jätti Turun joukkueen jäljennäksi vain yhden pisteen erolla.

Tietovisan »vetäjänä» toimi nuorisosihteeri Nikolai Stefanov Lappeenrannasta, joka myös oli laatinut tietovisan kysymykset.

Olisitko muuten tietänyt mikä lintu voi lentää taaksepäin? Oikea vastaus on Kolibri.

SeLe

Lounais-Suomen piirin tietovisan loputulokset:

1. Pori I 41 pist. (Martti Lankonen, Veikko Nurmilaakso, Seppo Lehtonen). 2. Rauma I 34 pist. (Hannes Tikkanen, Seppo Vesterinen, Esko Päivistö). 3. Vammala 32 pist. (Pirkko Valtonen, Heimo Valtonen, Tauno Kuutti). 4. Turku 31 pist. (Urho Lehtimäki, Kari Karvonen, Erkki Yli-Petäys). 5. Rauma II 23 pist. (Elna Tikkanen, Mirja Vesterinen, Toivo Raittila). 6. Pori II 21 pist. (Aaro Voimala, Markku Lattu, Timo Jarva). 7. Pori III 17 pist. (Taina Määttä, Maritta Jarva, Seppo Jakobson).

Kirje ”Malminharjun rengille”

Vanha Suomalais-Kansallinen tapakait on kiittää kirjeestä kirjeellä, mutta minä en tässä nyt kuitenkaan kiittele mitään — kunhan edes kirjoitan (kiitokseni saat sitten myöhemmin postipaketina ja käsittele sitten pakettia varovasti, se on särkyvää). Kirjeesi minulle ei oikeastaan vaatisi vastausta, mutta toimitussihteeri (mikä sen nimi nyt olikaan) lupasi edelleen — kovan sensuroinnin jälkeen — julkaista kirjeitäni, joten...

Malminharjun pienuuden olen joskus minäkin tullut huomaamaan, mutta aina on kuitenkin löytynyt paikka mihin kaikki jalkansa on voinut asettaa lepäämään — kiitos osoitetun vieraanvaraisuuden. Lämmentä on myös kirjeystävälle riittänyt, eikä ole tarvinnut kirjeystävän nähdä nälkää Malminharjulla käydessään — emäntä osaa asian, sen myöntää ja tunnustaa myös peilikuvani.

Joten kirjeystävä on täysin tyytyväinen Malminharjun vieraanvaraisuuteen ynnä muuhun ja aikaisemat neuvoni sinulle olivatkin vain »asiaa tapetilla». Eli tuli ajateltua niinkuin tavallaan ja »navallaan», mutta tiedäthän toki sen, että kirjeystävä istuisi vaikkapa muurahaiskekoon saadakseen siihen liikkettä ja vipinää. Puhutaan, mitä puhutaan, pääasia on että puhutaan, tuumii kirjeystävä ja heittää lisää löylyä kiukaalle:

Edustajakokouksessa Raumalla puhuttiin Malminharjun käytön tehostamisesta ja viihtyvyyden lisäämisestä sekä siitä, että siellä on talvella hiljaista ja kesällä vilkasta. Poppakonsteja mietittiin ja asioita ehdotettiin etteivät ylimääräiset poimut pyrkisi »rengin» vyötärölle.

Kesän ahtauteen ehdottaisin puoleikkiläni seuraavaa: Ostetaan tai

80 vuotta sitten

Kuuromykkälehti N:o 5/1896

— Porvoon vanhan kirjoituskoulun 14 viimeiset oppilaat laskettiin koulusta ja Herran ehtoolliselle kesäkuun 7 päivänä. 50 vuotta on nyt kulunut siitä kun kuuromykkä opettaja K. O. Malm perusti yksityisen koulun kuuromykille Porvooseen. Malmin koulu muuttui myöhemmin v. 1863 valtiolaitokseksi. Tästä lähin Porvoon koulussa ainoastaan käytetään puheopetusta.

— Porvoossa pidettiin Jumalanpalvelus Herran ehtoollisen kanssa kuuromykille viime kesäkuun 7 p. Tilaisuuteen oli saapunut 38 vanhempaa kuuromykkää. Kaikki läsnäolevat kuuromykät kestettiin koululla juhlapäivällisillä. Saman päi-

tehdään muutama mökki lisää ja nimenomaan sellaisia mökkejä joita ei talviaikaan lämmitetä, sillä kesällä riittää neljä seinää ja katto pään päällä — luonto hoitaa kesällä lämmityksen. Ja ehkäpä yhdistykset voisivat rakennuttaa Malminharjun tontille omat mökkinsä, olisipa hienoa majaillla kesällä oman yhdistyksen mökissä. Aja-tellaan asiaa?

Talvella voitaisiin järjestää eläkeläisten leirejä, ynnä muuta talvilomien yleistyessä — Malminharjulle!

Malminharjun käytön tehostamisesta ja viihtyvyyden lisäämisestä ei kirjeystävä enää kirjoita mitään, sillä kuten sanottu: toinen tykkää äidistä ja toinen äidin tyttärestä — kirjeystävä tykkää tyttärestä, joten se siitä.

Terveisiä tutuille, sanoo vain:

Kirjeystävä

Ps. Arska hei, en minä tule ilman ennakkovaroitusta Malminharjulle 20 mimmin kanssa. Yhden kanssa vain — tämän tyttären kanssa...

MERKKIPÄIVIÄ

80 VUOTTA

Helvi Neste kesäkuun 1 päivänä Vaasassa; Hilda Häkkinen kesäkuun 12 päivänä Ävikissä; Raakel Savisaari kesäkuun 15 päivänä Hyvinkäällä; Juho Simonen kesäkuun 16 päivänä Joensuuissa.

75 VUOTTA

Uuno Lankonen toukokuun 21 päivänä Porissa; Kalle Iltanen kesäkuun 12 päivänä Vaskiossa; Ruth Saarinen toukokuun 29 päivänä Vaasassa.

60 VUOTTA

Hilja Pehkonen toukokuun 17 päivänä Iisalmessa; Armas Vuorenmaa toukokuun 22 päivänä Tampereella; Torsten Rikström kesäkuun 8 päivänä Helsingissä; Veikko Eloranta kesäkuun 12 päivänä Vaasassa.

vän ehtoopuolella piti pastori A. Eliel Nordman raamatunselityksen neidit Akerstedtien kodissa, johon kuuromykät vanhan, hyvän tavan mukaan olivat kokoontuneet.

Myöskin kävivät kuuromykät entisen koulunjohtajan pastori A. Sirenin hautaa tervehtimässä. Kuuromykkä valokuvaaja, Hra Valter Stadius Helsingistä otti kuuromykän valokuvia koulun pihalla.

Toivottavaa olisi että yleisiä jumalanpalveluksia vastedeskin joka vuosi kevätkaudella pidettäisiin Porvoon koululla, johon tämän seudun kuuromykät vuosien kuluessa ovat tottuneet kokoontumaan.

— Kolme saksalaista kuuromykkää on käynyt Helsingissä tänä kesänä. He viipyivät pääkaupungissa 2 viikkoa ja sanoivat syksyllä aikovansa muuttaa perheineen Suomeen.

— Suomen taideteollisuusyhdistyksen koulussa (Ateneumissa) Helsingissä oli viime lukuvuonna 2 kuuromykkää oppilasta, kivipainaja Frans Löfström ja kuvanveistäjä Albert Tallroth. Wiimeksimainittu sai todistuksen kirjallisen kiitoslauseen kiitettävästä käytöksestä kii-

50 VUOTTA

Kauko Laakso toukokuun 24 päivänä Turussa; Asser Fransas toukokuun 27 päivänä Jyväskylässä.

TAPIO TIRKKONEN 50 VUOTTA

Toukokuun 29 päivänä täyttää 50 vuotta Tapio Tirkkonen Vammalan Karkussa. Hän on käynyt Turun kuurojen koulun, jonka jälkeen työskennellyt sahurina Karkku Oy:n sahalla ja muualla rakennuslalla kirvesmiehenä. Nykyisin hän työskentelee Nokia Oy:n Vammalan tehtaalla.

Kuurojen yhdistys Heffata ry:n johtokunnan jäsenenä hän on ollut pitkän aikaa ja on edelleen, toimien yhdistyksen rahastonhoitajana. Kirjanpidolliset tehtävät hän hoiti hyvin. Kuurojentalon rakennustyön aikana hän oli innolla mukana.

Onnitteluihin Tapio Tirkkoselle tämän merkkipäivänä yhtyvät myöskin Kuurojenyhdistys Heffata jäsenineen.

Vaikka työ koulussa päättyikin, jatkui se kodistasi käsin. Monet entiset oppilaasi saivat ohjausta ja apuasi. Toimit tarvittaessa työhönsijoittajanakin. Omaisuutesi Sinä jätit apuatarvitseville lapsille, SOS-lapsikylälle. Pidän kädessäni pientä kirjettä, jossa kerrotaan, että kuolit perjantain vastaisena yönä kodissasi yksin. Tuo sana yksin, puhuu minulle erään kalliin muiston, joka tässä tilanteessa muuttuikin toisenlaiseksi. Vuosia sitten, olit kodissasi yksin ja kovassa kuumeessa. Tulin Sinua katsomaan, voidakseni jotenkin olla avuksi. Siinä keskustelimme ja olit sitä mieltä, että voisimme rukouksessa kääntyä Taivaallisen Isämme puoleen. Näin teimmekin.

Ilmoitus

Kuuromykkäikoulun opettaja K. O. Malmin kuvia kipsistä saa ostaa allekirjoittaneelta. Isommat kuvat maksavat 20 markkaa kappale, pienemmät 1 markkan. Myyn myöskin opettaja Hirmin kuvia 1 markasta.

Helsinki, Arabian tehdas.

A. Tallroth

Kuurojenopettaja Alma Miettisen muistolle

Ei pysty käyttämään ylisanoja, kun toteaa, että Sinä Alma olit lahja kuurojen lasten koulumaailmassa. Luokkasi oppilaat odottivat Sinua tunnille ja me työtoverit odotimme Sinua välitunnille. Sinun lähelläsi, Alma opettaja, oli hyvä olla. Olit aina samanlainen, iloinen ja hyväsydäminen. Sinun läheisyydessä ei tarvinnut olla varuillaan. Oppitunnillesi oli opettajaharjoittelija aina tervetullut. Sinä olit opettaja meille kaikille. Opetustyösi tavuus tunnettiin laajemminkin. Olimme työtovereinasi iloisia, kun Sinut huomattiin tässä mielessä eräänä itsenäisyyspäivänä.

Satuin olemaan koulumme pihassa silloin, kun sanoit minulle, että nyt pidin elämäni viimeisen oppituntini. Saattelin Sinua koulun portille ja yritin tarkkailla vaikutelmiasi vuosikymmenien työn päättyessä. En osaa muuta todeta kuin sen, että olit taaskin samanlainen, hymyilit lähtiessäsi.

Vaikka työ koulussa päättyikin, jatkui se kodistasi käsin. Monet entiset oppilaasi saivat ohjausta ja apuasi. Toimit tarvittaessa työhönsijoittajanakin. Omaisuutesi Sinä jätit apuatarvitseville lapsille, SOS-lapsikylälle.

Pidän kädessäni pientä kirjettä, jossa kerrotaan, että kuolit perjantain vastaisena yönä kodissasi yksin. Tuo sana yksin, puhuu minulle erään kalliin muiston, joka tässä tilanteessa muuttuikin toisenlaiseksi. Vuosia sitten, olit kodissasi yksin ja kovassa kuumeessa. Tulin Sinua katsomaan, voidakseni jotenkin olla avuksi. Siinä keskustelimme ja olit sitä mieltä, että voisimme rukouksessa kääntyä Taivaallisen Isämme puoleen. Näin teimmekin.

Olisimme niin mielellämme suoneet jonkun läheisistäsi luoksesi silloin, kun täältä ajasta läksit, mutta nyt saamme uskoa, että et Alma ystävämme sittenkään ollut yksin.

»Tällaisenaan Herralta rakkahan katsehen saan. Jeesus on poistanut sieluni vaivan, Armonsia huomassa nyt lepään aivan. Oi sitä ihmettä rakkauden Tällaisehen.»

Olavi Lehto

Alma Miettinen s. 9.10. 1896, kuoli 30.1. 1976 Kuopiossa.

NUORTEN PALSTA

Nuortenkerhojen ja oppilaskuntien välinen toimintakilpailu 1976 III laskelma maaliskuun raporttien mukaan:

	Toimintapisteet	Jäsenmäärä	Sijoittumispisteet
Pori	149 + 44 = 193	13	11,75 + 3,38 = 15,13
Lappeenranta	81 + 3 = 84	9	8,99 + 0,33 = 9,32
Pohjois-Karjala	41 + 15 = 56	7	5,85 + 2,14 = 7,99
Seinäjoen kuulovam.			
koulun Oppilaskunta	74	14	5,28
Seinäjoki nuortenkerto	128 + 10 = 138	22	4,26 + 0,45 = 4,71
Jyväskylän kuulovikaisten			
koulun oppilaskunta	498	112	4,44
Helsinki	209 + 236 = 445	106	2,14 + 2,23 = 4,37
Tampere	44 + 30 = 74	38	1,51 + 0,79 = 2,30
Turun Kuurojen Nuorisokerho r.y.		58	
Turun Kuulovammaisten Ammattik. harrasteryhmät		20	

Kuurojen X Kulttuuripäivät Vaasassa 22.-23.5.1976

PAIKKA: VAASAN KAUPUNGINTALO

Yleisohjelma:

- 21.5. klo 18.00 Taide- ja harrastetöiden, sekä valokuvien näytteille asettelu
- 22.5. klo 9.00 Kilpailukanslia avataan, ilmoittautumiset ja majotusvaraukset
- klo 12.00 Kulttuuripäivien avajaiset
- klo 12.30 Esitystaidon kilpailut alkavat
- kuoroesitys
- lausuntaa B-sarja
- lausuntaa A-sarja
- tietokilpailu
- visuaalinen kerronta avoin sarja
- visuaalinen kerronta nuorten sarja
- lausunta avoin sarja
- kansantänhu
- näytelmä
- piirustuskilpailu työkilpailuna klo 15.—15.30
- kaitafilmauskilpailun kilpailufilmit klo 18.—19.00
- 23.5. klo 10.00 jumalanpalvelus
- 11.30 kilpailut jatkuvat
- kerronta nuorten sarja
- kerronta avoin sarja
- humori nuorten sarja
- humori avoin sarja
- pantomiimi nuorten sarja
- pantomiimi avoin sarja
- visuaalinen näytelmä

Yhteistyötä Porvoossa

Nuorisotyölehden nr:ssa 2/76 Päivi Pöntyksen »Nuorisotoiminta Kuulohuoltoliitossa», jonka lopussa on viittaus nuorisotyön velvollisuudesta. Kohde lienee koko nuorisotyökenttä — myös kunnallinen nuorisotyö. Vaikka minulla itselläni ei henkilökohtaisesti ole mitään tarvetta oman nuorisotyölautakuntani työn mainostamiseen julkisissa yhteyksissä, lienee kuitenkin asiallista tuoda esille toimivan valtion ruotsinkielisen kuurojen koulun, Dövskolanan, ja kaupungin nuorisolautakunnan monipuolinen yhteistyö, kuuroihin kohdistunut normalisointitoiminta. Lautakunnan avointen ovien toiminta on kaikille nuorille avoinna, mutta löytävätkö erityisryhmät tiensä sinne on pohtimisen arvoinen asia. Kuurojen ja kehitysvammaisten kohdalla olemme pyrkineet tietä silottamaan.

Yhteistyö käytännöllisenä ja laaja-pohjaisena alkoi syksyllä 1974 Dövskolanan saatua vapaa-aikaohjaajat. Siihen mennessä oli tuki tapahtunut pääasiallisesti lautakunnan nuorisjärjestöjen vuosiavustusten kautta.

Dövskolanan oppilaat ovat osallistuneet erilaisille nuorisolautakunnan kurssille ohjaajiensa kanssa — kukaan lautakunnan työntekijöistä ja kurssinvetäjistä ei hallitse viittomakieltä. Näistä kurseista mainittakoon Folkhälsanin maahan tuoma »Levande Verkstad» (elävä työpaja) -kurssi syksyllä 1974, teinivii-konloppuleirit, diskoillat, Suomenlinnan ja Seutulan retki syksyllä 1975 tapahtui lautakunnan arvointen ovien toiminnan nuorisokellarin kustantamana ja kellarinuorten kanssa. Tämän yhteistyökauden aikana ensimmäisen kerran pidetyille 7—11 v. lasten hiihtoleirille osallistui Dövskolanan ainoa porvoolaislapsi, 7-v. Jussi. Leirikokemus lienee ollut hänelle yhtä miellyttävä kuin 25 kuulevalle toverilleen, enkä luule Jussin kokeneen erilaisuuttaan minään esteenä. Leirin ohjelmaan liittyi Dövskolanan vapaa-aikaohjaajan Ella Björkmanin viittomakielen tunnit ja laululeikkilaisuudet. Leiriläisten joukossa oli pari kuulevaa lasta, jotka olivat TV:n ohjelmistos-

ta oppineet viittomakieltä, jota he mielellään myöskin käyttivät.

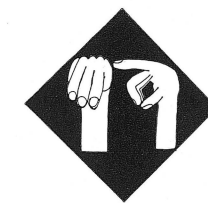
Suurin ponnistus on edessä: Dövskolanan kaikki 12 oppilasta (7—13 v.) ja nuorisokellarin 20 (10—16 v.) nuorta ponnistelevat koko huhti- ja toukokuun yhteisen Ahvenanmaan matkan merkeissä. Matkakassaan kootaan yhteistoimin koululaisien iltapäiväkodin siivouksella, lastenjuhalla, jätetpaperinkeruulla, diskoiltojen pidolla, nuorisokellarivelvollisuuksilla. Ahvenanmaan ohjelmaan sisältyy mm. osallistuminen Saltvikin seurakunnan päiväjumalanpalvelukseen, jonka tulkitsee viittomakielelle Dövskolanan esikoulunopettaja Ulla-Maj Nyman, samalla tarjoutuu sikäläisille kuuroille mahdollisuus osallistua ja seurakuntalaisille tutustua ehkä aivan tuntemattomaan tilanteeseen.

Yhteistyö on syntynyt luontevasti. Syitä on monia, joista tässä mainittakoon Dövskolanan henkilökunnan ennakkaluulttomuus. Yhteistyötä on tehty hiljaisuudessa, kummankin osapuolen erityisluonnetta kunnioittaen ja numeroa tekemättä. Tuntuu jotenkin pahalta itse esitellä vastaamansa instituutin toimintaa, mutta joskushan sekin on tehtävä. Emme kaipaa työlemme kumpikaan osapuoli julkista kiitosta, siksi tämä yhteistyö ei ole syntynyt, mutta toisena mukana olevana osapuolena olen kokenut hyvinkin voimakkaasti Dövskolanan normalisointitoimenpiteisiin ruotsinkieliseltä foorumilta suuntautuneen asiantuntemattoman hyökkäyksen. Ja luulenpa, että yhteistyömme kaupunkimme asukkaiden ja kunnallishallinnon piirissä on ns. tuntematon.

Päivi Pöntys on oikeassa — nuorisotyöllä on tälläkin alueella mitattava toimikenttä. Helpouden puute on koettava normalisoinnin kannustavaksi haasteeksi. Niin kunnallinen nuorisotyö kuin järjestöjen suorittama vapaaehtoinen, on saatava heräämään ja vastuuseen. Tässä tie elämän rikastuttamiseen ja sisällön saamiseen; jota vailla nämä hyvinvointivaltion kylläisyydessä elävät terveet nuoret valittavat olevansa. Vammaiset nuoret ja heidän ohjaajansa — rummuttakaa nuorisotyön ovia, kyllä ne aukenevat, vaikkeivät ehkä heti ensi hätään.

MILRED RATIA

Porvoon kaup. nuorisosihteeri

MEIDÄN PIIRI

Toukokuiset terveiset! Vaikka koulu loppuukin, älkää laiskistuko, van kirjoitelkaa. Osoitteeni on nyt kuitenkin muuttunut. Tästä lähtien kirjoittakaa osoitteella: Eeva-Leena, Maauuntie 21 B 14, 01450 VANTAA 45.

Nyt kun loma taas alkaa, moni varmasti matkustaa sukulaisiin, maalle tai ehkäpä peräti ulkomaille. Kirjoitelkaa matkakokemuksistanne.

MUMMOLASSA

Kirjoittanut Merja Kohtala

Aamulla Tuomo ja Sirpa heräsivät. Sirpa meni keittiöön. Hän keitti kahvia Hän kutsui Tuomon kahville. Tuomo tuli. Sirpa ja Tuomo joivat kahvia ja söivät keksiä. He pukevat vaatteet ja lähtevät ulos. Sirpa ja Tuomo menivät juna-asemalle. Sirpa odotti juna-asemalla. Hän meni kioskiin. Hän osti kaksi jäätelöä ja Aku-Ankan. Tuomo tuli myös juna-asemalle.

Juna tuli. He menivät junaan. He istuivat. Tuomo antoi Sirpalle jäätelöä. Hän söi sitä. Tuomo luki Aku-Ankkaa. Konduktööri tuli katsomaan lippuja. Sirpa antoi konduktöörille lipun ja konduktööri antoi reikälipun takaisin. Lapset katselivat ikkunasta maisemaa. Ulkona oli eläimiä. Sirpa sanoi: »Tuolla on hevonen.» Juna saapui Lohjalle. Sirpa ja Tuomo menivät ulos He menivät kaupunkiin ja ostivat kukkia ja kahvia. He kävelivät tiellä. He menivät mummon luo. Sirpa koputti oveen. Mummo avasi oven. Hän oli iloinen. Tuomo antoi mummolle

kahvia ja kukkia. Mummo hämmästyti. Hän pani kukat maljakkoon. Mummo sanoi: »Ne ovat kauniita.» Mummo keitti kahvia. Hän kutsui kahville. Lapset tulivat. He joivat kahvia ja söivät leipää.

Sirpa meni katsomaan eläimiä. Hän silitti hevosta. Tuomo tuli ulos. Hän sanoi: »Tule navettaan.» Sirpa ja Tuomo menivät katsomaan eläimiä navetassa. Mummo kutsui syömään. Lapset söivät ruokaa. Sitten lapset menivät nukkumaan Mummolassa oli hauskaa.

MARJAMETSÄSSÄ

kirjoittanut Minna Kaarti 8-vuotta

Kerran eräänä kauniina kesäaamuna Niina ja Satu menivät metsään. He kävelivät ja kävelivät kunnes he saapuivat metsän portille. Portin vieressä on puu. Puussa on aukko ja aukon alapuolella lukee: Pöllö ennustaja asuu tässä. Tytöt kysyvät: »Mikä säätila on tänään?» Pöllö Ennustaja vastasi möreällä äänellä nopeasti: »Juoskaa henkene edestä. Täällä alkaa rankkasade.» Tytöt juoksivat minkä jaloistaan pääsivät. Siihen loppui tyttöjen marjaretki.

URHEILUA

PARHAAT YLEISURHEILUTULOKSET V. 1975

110 m aidat

1. Skomorohov URRS	15,5
2. Liszewski T. POL	17,2
3. Wuczynski J. POL	18,0
4. Sokol J. POL	18,2
5. Podwiazka A. POL	20,5

400 m aidat

1. Pogorev URRS	59,6
2. Gascard M. BRD	59,7
3. Liszewski T. POL	60,6
4. Heitmann H. BRD	60,8
5. Sokol J. POL	60,2
6. Bednarczuk J. POL	65,3

100 m

1. Lukash URRS	10,6
2. Lawson D. USA	10,9
3. Odam R. USA	11,1
4. Grate USA	11,3
Hammerl A. BRD	11,3
Nikelewski D. BRD	11,3
Hannu V. FIN	11,3
Bjerke T. NOR	11,3
Laine T. FIN	11,4
Mannila J. FIN	11,4
Gascard M. BRD	11,4
Büringer R. BRD	11,4
Malev I. BUL	11,4
Krawsz S. POL	11,4
6. Uusimäki A. FIN	11,5

200 m.

1. Lukash URRS	22,3
2. Grate R. USA	22,6
3. Odom R. USA	23,0
Nikelewski D. BRD	23,0
4. Hammerl A. BRD	23,1
5. Krawsz S. POL	23,2
Gajdowski P. POL	23,2
6. Schuster J. BRD	23,3

400 m

1. Jeludkov URRS	49,3
2. Schuster J. BRD	50,4
3. Odom R. USA	52,1
4. Heitmann H. BRD	52,2
5. Kenchel J. BRD	52,4
6. Braig U. BRD	52,8
Gascard M. BRD	52,8

800 m

1. Jaludkov URRS	1.56,9
2. McCalley S. USA	2.01,4
3. Andersen H. W. DAN	2.01,5
4. Kowalski R. POL	2.02,3

5. Karvonen T. FIN	2.02,6
6. Pekkala K. FIN	2.03,5

1000 m

1. Braing U. BRD	2.42,5
2. Gascard M. BRD	2.45,5
3. Pedersen W. NOR	2.47,9
4. Bayer E. BRD	2.50,8
5. Marschner D. BRD	2.55,4
6. Christiansen T. NOR	2.55,5

1500 m

1. Konov URRS	3.58,6
2. Pekkala K. FIN	4.04,2
3. McCalley S. USA	4.05,3
4. Andersen H. W. DAN	4.08,3
5. Rosland M. NOR	4.16,3
6. Kowalski R. POL	4.17,0

3.000 m

1. Pekkala K. FIN	8.55,0
2. Karvonen T. FIN	8.59,4
3. Rosland M. NOR	9.07,7
4. Savolainen P. FIN	9.08,2
5. Andersen H. W. DAN	9.11,0
6. Brenden R. NOR	9.24,0

5000 m

1. Mourzin URRS	15.05,6
2. Savolainen P. FIN	15.23,6
3. Redry J-M BEL	15.27,6
4. Hunter J. USA	15.58,7
5. Rosland M. NOR	16.07,0
6. Pekkala K. FIN	16.08,0

10.000 m

1. Savolainen P. FIN	31.16,6
2. Vassiliev URRS	32.09,0
3. Christiens T. BEL	33.00,7
4. Brenden R. NOR	34.21,6
5. Rosland M. NOR	34.27,0
6. Myran B. NOR	35.11,0

25.000 m

1. Savolainen P. FIN	1.24.03,6
----------------------------	-----------

3.000 m esteet

1. Hunter J. USA	9.35,4
2. McCalley S. USA	9.41,9
3. Rosland M. NOR	10.27,0
4. Braig U. BRD	11.14,1

4x100 m

1. GSV München BRD	45,6
2. Pologne POL	45,7
3. Hamburger GSV BRD	45,8
4. GSV Karlsruhe BRD	45,9
5. National Team USA	46,0
6. Vasa Wellas FIN	46,2

4x400 m

1. GSV Karlsruhe BRD	3.32,0
2. National Team USA	3.33,0
3. Pologne POL	3.34,3

4. Hamburger GSV BRD ..	3.36,0
5. GSV München BRD	3.43,2
6. Gdansk POL	3.47,0

4x800 m

1. GSV Karlsruhe BRD	8.49,6
2. Hamburger GSV BRD ..	8.56,6

Korkeus

1. Gluhonki URRS	195
2. Woten W. USA	193
3. Fischer S. DAN	190
4. Cook A. USA	187
5. Huebner T. USA	185
6. Rishew B. USA	183

Pituus

1. Gluhonko URRS	717
2. Hannu V. FIN	707
3. Laine T. FIN	682
4. Mannila I. FIN	673
5. Lawson D.	658
6. Haring D. USA	656

3-loikka

1. Belinski URRS	14.94
2. Saarikoski E. FIN	13.97
3. Lundström SWE	13.33
4. Berrigan T. USA	13.33
5. Wuczynski I. POL	13.11
6. Cook A. USA	13.00

Kuula

1. Henriksson B-G. SWE	15.64
2. Konchin URRS	15.00
3. Perttilä M. FIN	12.91
4. Gimander W. BRD	12.79
5. Kaisanlahti A. FIN	12.30
6. König W-L. BRD	12.04

Kiekko

1. Sheehy B. USA	46.40
2. Henriksson B-G. SWE	44.34
3. Konchin URRS	42.84
4. Stäcker H.	42.15
5. Perttilä M. FIN	41.84
6. Nickolson B. USA	40.60

Keihäs

1. Healy C. USA	70.76
2. Zaugolnov URRS	67.30
3. Wennertsröm W. NOR ..	66.24
4. Siltanen H. FIN	58.44
5. Hannu V. FIN	57.08
6. Trumble K. USA	55.82

Moukari

1. Krywalski S. POL	45.06
2. Chichporenok URRS	43.42
3. Szata S. POL	20.64

Seiväs

1. Kreidinov URRS	415
2. Grate L. USA	382
3. Challis J. USA	380

SKUL:n lentopallon SM-sarjojen lopputuloksen v. 1975-76:

MIEHET:

1. Valpas ..	6	6	0	18—3	12
2. Jalo	6	4	2	14—8	8
3. Hero	6	2	4	8—12	4
4. Pku	6	0	6	1—18	0

NAISET:

1. Hero	4	3	1	11—5	6
2. Valpas ..	4	2	2	8—8	4
3. Jalo	4	1	3	5—11	2

SKUL:n lentopallon SM-sarjojen ottelutulokset v. 1975—1976:

MIEHET:

Valpas—Hero	3—1
Pku—Jalo	0—3
Hero—Pku	3—0
Jalo—Valpas	1—3
Valpas—Pku	3—0
Jalo—Hero	3—0
Hero—Valpas	0—3
Jalo—Pku	3—1
Pku—Hero	0—3
Valpas—Jalo	3—1
Pku—Valpas	0—3
Hero—Jalo	1—3

NAISET:

Valpas—Hero	0—3
Jalo—Valpas	2—3
Jalo—Hero	3—2
Hero—Valpas	3—2
Valpas—Jalo	3—0
Hero—Jalo	3—0

WELLAS TULI NÄKI JA VOITTI

— Taisivat Porilaisten laskiaisriehat olleet niin rajut, että kun vaasalaiset tulivat jälkeensä Poriin ottelemaan lentopalloa, eivät Porilaiset pelaajat ole ehtineet toipua peffakivuista. Ja itse Seppo oli pois lentopalloilusta, oli vissiin parantelemassa peffaansa. Kävi niinkuin kävi: Wellas voitti mestaruussarjassa pelaavan joukkueen ylivoimaisesti 3—1 (10—15, 5—15, 15—3, 5—15).

— En itse ollut paikalla katsomassa Wellaksen voittoa. Uskoin, että Wellas tulee voittamaan tällä kertaa, vaikka porilaiset ovat aina voittaneet keskinäiset kamppailumme. Ei tainnut minun arvailuni mennä pieleen. Ainakin pojilta sain tietää, että peli luisti oikein mukavasti, mutta lisää harjoitusta ja treenausta pojat tarvitsevat jos mielivät mukaan mestaruussarjaan. Tiedetään

Kilpailukutsuja

Kansalliset suunnistuskilpailut järjestetään Hämeenlinnassa toukokuun 15 päivänä. Kokoontuminen Hämeenlinnan kuurojenyhdistyksellä klo 11. Sarjat M1, M35 ja M3. Kartta 4-värinen 1:20 000. Ilmoittautumiset 10.5.76 mennessä os. Liisa Kallio, PL 62, 13101 Hämeenlinna 10.

Urheiluterveisin

Hämeenlinnan Häli r.y.

Kansalliset suunnistuskilpailut järjestetään toukokuun 22 päivänä. Sarjat M1 7 km, M35 7 km, naiset 3 km.

Ilmoittautumiset on lähetettävä toukokuun 15 päivään mennessä os. K. Kuningas, Henrikinkatu 4 b, 20500 Turku 50. Kokoontuminen Turun kuurojentalolla klo 10.

Turun Valpas r.y.

Kansalliset suunnistuskilpailut järjestetään Lahdessa toukokuun 29 päivänä. Sarjat M1 8—9 km, M 35 5—6 km ja M 3 3—4 km. Kartta ehkä 4-värinen 1:20 000.

Kokoonnutaan Lahden linja-autostasemalla kello 11. Ilmoittautumiset viim. 24.5. os. Teuvo Lillunen, Vanhatie 51 as. 23 15240 Lahti 24.

Suunnistusterveisin

Lahden Kuurot Urheilijat r.y.

Kansalliset suunnistuskilpailut järjestetään Mikkeliissä toukokuun 30 p:nä. Sarjat M1, M35, M3 ja naiset. Kartta 1:20 000 4-värinen. Kokoontuminen kuurojentalossa Akkavuorenkatu 5 klo 9.00.

Ilmoittautumiset 23.5. mennessä os. Pentti Kakriainen Laajalammin-tie 4, 50100 Mikkeli 10.

Mikkelin Kuurot Urheilijat r.y.

Kansalliset yleisurheilukilpailut järjestetään Vaasassa Hietalahden urheilukentällä kesäkuun 5 päivänä klo 11.00.

Lajit: 100 m, 400 m, 800 m, 3000 m, korkeus, kiekko, keihäs, pituus, 4x100 m. Naisten lajit: 100 m, pituus ja 800 m.

Kilpailut ovat samalla katsastuskilpailut PM-kisoihin, jotka ovat Örebrossa 19—20.6.76.

Ilmoittautumiset toukokuun 31. päivään mennessä os. Heino Niemelä Teininkuja 4, 65320 Vaasa 32.

Urheiluterveisin

Vaasan Wellas r.y.

SKAS:n amp.mestaruuskilpailut pidetään kesäkuun 12. p:nä klo 12 Hämeenlinnassa Ahveniston ampu-maradalla. Ohjelma: Vain pienoiskivääri 50 m. 60 ls. makuu- ja 3x20 ls. lajit.

Illanvietto Hämeenlinnan Kuurojen talossa, 12.6. klo 19.

Ampumaterveisin

SKAS

Kansalliset yleisurheilukilpailut järjestetään Kuopiossa Väinölänniemien kentällä kesäkuun 12 päivänä klo 17.00.

LAJIT:

100 m, 800 m, 3000 m, pituus, korkeus, kiekko ja 4x1000 m viesti. Naisten lajit: 100 m, pituus ja 800 m.

Nuoret 20 v. 1000 m.

Sunnuntaina kesäkuun 13 p:nä klo 10 on Väinölänniemien asfaltitiellä **RULLASUKSIKILPAILUT**: Sarjat: yleinen ja nuoret 2 kierrosta, naiset 1 kierros.

HUOM! Omat hiihtomonot, suomalaiset pyöräukset tai teräspyöräukset mukaan.

Ilmoittautumiset kesäkuun 6 päivään mennessä os. Eeva-Riitta Lindsberg Kalliokatu 15. as. 2. 70600 Kuopio 60.

Urheiluterveisin

Kuopion Kunto r.y.

Puavo

PILKKIKILPAILUJA

TAUNO TEERI L—S:n KUUROJEN PIIRIN PILKKIMESTARI

Lounais-Suomen piirin pilkkimestaruuskilpailut pidettiin Kaksikerran Huvirannalla. Tulokset:

1. T. Teeri Pori 1260, 2. O. Lampinen Rauma 350, 3. A. Tammi 340, 4. P. Rantanen Pori 150, 5. O. Koivula Turku 120, 6. H. Moilanen Turku 90, 7. E. Eskelinen Turku 90, 8. H. Pouta Rauma 80, 9. T. Kokko Turku 55, 10. M. Pirttilä Turku 40, 11. S. Vesterinen Rauma 30.

Joukkueet: 1. Porin KY 1410, 2. Rauman KY 690, 3. Turun KR II 210, 4. Turun KR I 95.

EM:n AMPUMAKARSINNAT

pidettiin huhtikuun 3—4 p:nä Helsingin ampumasisähallissa.

TULOKSET:

Pienoiskivääri 50 m. 60 ls makuu. 1. Sulo Ikola 588 p, 2. Reino Perä 579 p, 3. Pentti Laurila 574 p, 4. Markku Kuhmonen 554 p, 5. Eero Pokki 536 ja 6. Leo Tourunen 519 p. 30x40 ls: 1. Reino Perä 384+305+352=1041 p., 2. Sulo Ikola 392+276+351=1010 p., 3. Markku Kuhmonen 368+294+312=974 p., 4. Pentti Laurila 381+258+322=961 p., 5. Leo Tourunen 341+263+289=893 p.

Kansalliset ilmakiväärikilpailut (kirjeelliset) pidettiin maaliskuun 13 p:nä. Vain helsinkiläiset ilmoittivat tuloksensa.

TULOKSET:

1. Pentti Laurila 289 p., 2. Leo Tourunen 287 p. ja 3. Matti Saastamoinen 231 p.

SEURATOIMINTAA

Mikkelin Kuurot Urheilijat r.y:n illanvietto suunnistuskilpailujen yhteydessä 29.5. klo 19.00. Kuurojen talossa Akkavuorenkatu 5.

Kuopion Kunto r.y. Illanvietto kansallisten yleisurheilukilpailujen yhteydessä kesäkuun 12 p:nä klo 20 kesäkodilla Laiivonsaaressa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Kuopioon.

Kaakkois-Suomen Kuurojen yhdistyksillä ensimmäiset pilkkikilpailut Valkealassa 13.3.-76

Kuurojen Liitto pyrkii kaikin tavoin aktivoimaan jäsenistöään vapaa-ajan harrastetoimintaan, niinpä myös Kymen läänin Kuurojen yhdistykset ovat ryhtyneet yhteistyöhön keskenään ja on perustettu liiton alainen Kaakkois-Suomen piiri. Piiritoiminnan tarkoituksena on kuurojen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen kulttuuriharrasteisiin.

Reippailun ja ulkoiluharrastuksen piiriin voidaan katsoa myös ahventen narraamisen niiden omasta elementistään. Saavathan harrastajat siinä kalojen ohella myös puhdasta happea keuhkoihinsa ja reippaan mielen.

TULOKSIA KILPAILUISTA:

Henkilökoht. miehet:

1) Seppo Kaijanen Imatra 1 440 g, 2) Veikko Lero Kymenlaakso 1.245 g, 3) Martti Peltola Kymenlaakso 700 g, 4) Reino Luukkonen Lappeenranta 615 g.

Henkilökoht. naiset:

Ainoana osanottajana:

1) Terttu Pajala Lappeenranta 115 g.

Joukkueet:

1) Kymenlaakso (Lero, Peltola, Kossila) 2.355 g, 2) Lappeenranta I (Luukkonen, Leppänen, Tynkkynen) 1.125 g, 3) Lappeenranta II (P. Leppänen, Ihamäki, N. Leppänen) 790 g.

Kiertopalkinnoksi oli Kustaa Leppänen Lappeenrannasta lahjoittanut kala-aiheisen kuparipakotteen. Ensimmäisenä joukkueena sai siihen kiinnityksen Kymenlaakson joukkue.

Ylä-Karjala

Ylä-Karjalan Kuurot r.y. järjesti Itä-Suomen piirin pilkkimestaruuskilpailut Vuonisjärven Kangasvaarassa 4.4.76. Tulokset: 1. Veli Tikka PKK 870 g, 2. Tuomo Ryynänen YKK 840 g, 3. Reino Hiltunen YKK 640 g, 4. Jaakko Kuokkanen PKK 470 g, 5. Aimo Piironen YKK 405 g, 6. Paavo Kenttälä PKK 300 g, 7. Martti Lampen YKK 230 g, 8. Vesa

BRIDGEÄ

Mitalikolmikko. 1. J. Hurtamo—E. Blom, keskellä, 2. R. Hermans—S. Juhola, vas., 3. E. Partanen—Moilanen oik.

PARIBRIDGEN SM-KILPAILUT 13.—14.3.76 ESPOOSSA

Tulokset:

1. Hurtamo—Blom	423 p + 103
2. Hermans—Juhola	344 p + 24
3. Moilanen—Partanen	343 p + 23
5. Auvo—A. Saunamäki	332 p + 12
5. Näsi—Sivonen	327 p + 7
6. Aro—Räikkönen	324 p + 4
7. Kujala—Mäkinen	302 p — 18
8. M. Saunamäki— Kilpinen	290 p — 30
9. Nummelin—Hirvelä	285 p — 35
10. Airaksinen—Laurila	283 p — 37
11. Harju—Eskelinen	267 p — 43

Nurmi, 9. Oiva Turunen YKK 100 g, 10. Tapio Laine KK 70 g, 11. Olavi Korhonen KK 30 g, 12. Aarne Juntunen KK 10 g.

Naisten sarja: 1. Liisa Kuokkanen PKK 825 g, 2. Iita Ryynänen YKK 600 g, 3. Rauni Kenttälä PKK 595 g, 4. Hilikka Simonen PKK 585 g, 5. Hilikka Mielonen PKK 220 g.

3-hengen joukkuekilpailu, miehet: 1. Ylä-Karjalan Kuurot 1885 g, 2. Pohjois-Karjalan Kuurot 1640 g, 3-hengen joukkuekilpailu, naiset 1. Pohjois-Karjala 2005 g.

Imatra

Imatran Kuurot r.y:n pilkkikilpailujen tulokset: 7.3.76 1. Risto Kohonen 240 g, 2. Eino Kalpio 115, 3. Reino Luukkonen 75 g. 4.4.76 1. Reino Luukkonen 425 g, 2. Matti Ihanamäki 300 g, 3. Seppo Kaijanen 275 g, 4. Eino Kalpio 260. Naiset: 1. Sirkka Kaijanen 420 g, 2. Senja Luukkonen 225 g.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 5 1976

Resolution

Medan de olika kommunikations- och informationsmetoderna utvecklas och blir mer och mer tekniska i betjäandet av samhällets medlemmar, hamnar döva ofta utanför när det gäller att tillgodogöra sig dessa tjänster. Dövas Förbunds representantmöte önskar därför den 20—21. 3.1976 i Raumo framföra följande:

Vid planeringen av samhällstjänsten bör också människor som saknar hörsel tagas i beaktande, genom att för döva undanröjda hindren för kommunikationen och skapa möjligheter för dem att ta emot och att ge kommunikeringsbudskap.

Med tanke på människans andliga utveckling är det ytterst viktigt att han får använda sitt modersmål och kommunicera på det från tidigaste levnadsåren. Med hänsyn till detta har man i vårt land därför ordnat undervisning för samiska barn på deras eget språk. Samhället har också vidtagit åtgärder för vårdandet av det samiska språket. I motsvarande grad borde också döva ges rätt att utveckla sitt modersmål med hjälp av teckenspråk. Detta förutsätter att man erkänner bruket av teckenspråk i dövas rehabilitering och i förmedlingen av samhällstjänster som en viktig målsättning. Människor som i princip godkänner teckenspråket borde också i praktiken gå in för det, ty teckenspråket är den döves första och naturliga språk med vars förmedling han bäst blir delaktig av den viktiga sociala samgången mellan människor. Därför föreslår mötet, att

En hälsing från Iran

När jag fick veta att min bror-dotter fru Liisa Kormi, som bor i staden Abadan i Iran, är handarbetslärarinna i därvarande dövskolan, blev jag nyfiken. Jag skrev till henne och bad henne berätta för oss om sin skola och hur man sköter de döva i ett så avlägset och för oss främmande land. Hon har skrivit och berättat följande:

Iran, som också kallas Persien, har över 28 miljoner invånare. Huvudstaden är Teheran med 2 och 1/2 miljoner människor. Liisa Kormi bor i den näst största staden som är Abadan och har 250.000 invånare. Den ligger vid havet och har bl.a. världens största oljeraffinaderi.

Man vet inte hur många döva det finns, för också där finns det familjer som döljer att de har ett dövt eller utvecklingshämmat barn. Under de senaste tiderna har en förändring skett till det bättre genom tidningarnas och TV:s, men framförallt genom schahens gemål Farahs insatser. Enligt finländarnas beräkning torde det finnas åtminstone 28.000 döva i Iran.

— samhället tar ansvaret för teckenspråkets utveckling och vård och att

— samhället vidtar åtgärder som befriar döva från kommunikationshindren genom, att jämsides med utvecklandet av hörseln betingade kommunikationsmedlen även utveckla kommunikationsmöjligheter med hjälp av synen och det på alla områden i samhället.

Den första privata dövskolan grundades i Tabriz 1936. Nu finns det ca 100 skolor i hela landet, i Teheran t.ex. 4 skolor. År 1969 övertog staten alla skolorna. Finns det 4 döva barn i ett distrikt, skall det finnas en klass för dem enligt den nya skollagen. I de flesta skolor finns också blinda och utvecklingshämmande barn. Men speciella yrkesskolor för döva finns inte.

Skolan i Abadan grundades 1971. Drottning Farah donerade medlen till den. Där finns 159 elever av vilka 73 döva, resten blinda och utvecklingsstörda. De döva har sex lärare. Barnen börjar skolan vid fem års ålder och går då i lekskola: Man använder vanliga läroböcker och undervisar på teckenspråket. Denna »förskola» räcker fem år, sedan fortsätter barnen i vanliga skolor. Detta år börjar i alla fall i Abadan skolan tre första läroverksklasser, där man också undervisar engelska språkets grunder (ifall det är möjligt att få en lärare). Barnens föräldrar besöker ofta skolan. De flesta av dem är fattiga och kan inte läsa. 75 % av folket i Iran kan inte läsa. Föreståndare för skolan har från första början varit herr Lak. Ni ser hans bild på fotografiet. Förra året var han på tre månaders studieresa till Danmark tillsammans med sex andra dövlarare från Iran. Nu planerar de en ny studieresa på ett år till Amerika.

Liisa Kormi lär flickorna handarbete. »Flickorna kan inte alls engelska och bara litet persiska. Men vi kommer bra till rätta med var-

DÖVAS VÄRDHEMSSTIFTELSE

Åviks förvaltningsråds årsmöte hölls på Åvik i Hyvinge den 23 mars. På mötet behandlades de stadgeenliga ärendena. Det framgick av verksamhetsberättelsen och bokslutet att året 1975 i huvudsak var likt de föregående. Det kan nämnas att Paperisampo under året överflyttats till stiftelsens förvaltning och att Åvik för första gången fick statsunderstöd för sitt underhåll. Detta enligt den förnyade lagförordningen. Årets underskott är närmast formellt på den grund. Styrelsen ordförande Runo Savisaari redogjorde för de åtgärder man vidtagit i samband med iordningsställandet av det nya dövhemmet i Norra Finland.

Till stiftelsens styrelse åter valdes Rea Stadius, Katri Lehto, Veikko Ryyttäri, Antti Räsänen och Runo Savisaari. Nya medlemmar blev missionsledare Heikki Arantola och socialkontrollör Pertti Taimisto. Runo Savisaari återvaldes till styrelsens ordförande.

Efter årsmötesförhandlingarna överräcktes Åvik-medaljen i silver till tre trogna arbetstagare. Den överräcktes till Raakel Niemeläinen, som varit nattsköterska sedan år 1961, till Sally Virtanen som arbetat på Åvik sedan 1962, först i köket och sedan som nattsköterska och till Helena Virtanen, som varit anstaltsbiträde sedan år 1963.

Efter mötet bjöd Åvik köket förvaltningsrådets medlemmar på den traditionella middagen. Därefter samlades alla Åvikmedlemmar och firade en gemensam stund. Åviks mångårige vän, prostén Urho Paljakka berättade minnen och förvånade sig över förändringarna som skett. Pastor Eino Savisaari höll aftonandakten.

andra», säger Liisa. »Flickorna lär sig mycket fort och det som alltid förvånar mig är att de alltid är glada och småleende. Ändå kommer de flesta från oerhört fattiga förhållanden».

Heikki Hyvärinen

Döva sköter om syn-service

I vår huvudstad finns en firma som sköter om människor med synbesvär. Och de flesta som sköter jobbet i firman är döva. Så är det faktiskt. Silmälasi-Huolto Oy, eller Glasögon-service som det skulle heta på svenska, har ett tjugotal anställda och 10 av dem är döva. Detta är nog för att göra en människa intresserad, också nyfiken. Och eftersom undertecknad är vän med dessa döva och också gjort bekantskap med chefen för denna firma, vi råkades första gången i Finlandia-huset på Dövas Dag (detta bevisar hans äkta intresse för sina medarbetare), var det lätt att ordna ett besök i verkstaden. Vappu som är den enda kvinnliga medlemmen förmedlade och en dag senaste vinter steg jag in i »julgubbens verkstad» höll jag på att säga. Där var mysigt, en kiva stämning, alla jobbade, men hade tid att ge ett vänligt smil i förbifarten. Jag visste att det isynnerhet nu rådde en febril brådska, men direktör Günther Henkel kom ihåg sitt löfte och gav sig tid att svara på frågor och berätta mera om företaget.

Vi vet ju att när synen strejkar går vi till ögonläkaren, som ger oss ett recept med mystiska plus och minus och siffror. Utbildade optiker tyder dessa kråkfötter och efter manipulationer får vi våra glasögon — och världen är som ny. Vi ser igen telefonkatalogens nummer, vi

känner igen bekanta på avstånd och ser streck och rynkor, som kommit till i ansiktet medan vi var »svagsynta».

Att glasögonen fått sin form och glans av dem som står vid slipmaskinen, det tänker man inte på.

Firman Silmälasi-Huolto har existerat i över trettio år. Men för fem år sedan grundade direktör Henkel denna verkstad, som nu kan sköta om slipningsarbetena själv för huvudfirmans räkning. Att det var ett lyckokast bevisar den snabba utveckling som skett. Under dessa fem år har personalen ökat upp till 20. Den första döva som kom i huset var Pertti Mikkola. Sedan kom Reijo Randell och som god trea Roy Widberg. Numera anställs döva på löpande band och alla har kommit dit på kamraternas rekommendationer. Vilket gjort att firman har en god och pålitlig stab av medarbetare.

Man behöver knappast fråga chefen vad han tycker om de döva. Han ger dem ett fint betyg. De är flitiga och förnöjsamma och vänliga. De behöver kanske litet längre tid för att komma in i arbetet, men sedan är de perfekta. Det speciellt fina med dem tycker han är deras fina inställning till de hörande kamraterna. Om de under fritiden ivrigt språkar eller tecknar med varandra, övergår de genast till tal och tecken när en hörande kommer med i

FÖDELSEDAGAR

80 ÅR

fyller Hilda Häkkinen den 12. 6. 1976 på Åvik.

60 ÅR

fyller Torsten Rikström den 8. juni 1976 i Helsingfors.

EN SPÄNNANDE TÄVLING I KEREN

I Keren dövskola skulle vi börja den sista timmen på förmiddagen. Klockan närmade sig tolv och då står solen rakt ovanför på himlen. Du kan inte se någon annan skugga än en liten plätt vid dina fötter. Det är dagjämning nu och då skiner solen hett och lodrätt ner.

Marken är så het, att man inte kan gå utan sandaler. Det bränner under fötterna och man är törstig. Markens kräldjur har det också svårt.

Och så började en spännande tävling: skolans köks-mamma kom springande och ropade på hjälp. Hon såg tokig ut med en kjol som gick ner till fötterna och var vid. En kvinna springer inte i Etiopien, isynnerhet inte om hon är sextio år. — Vi förstod att hon behövde hjälp. Och där kom en lång orm ringlande över lekplanen. Föreståndaren tog en sten och kastade. Pojkarna kom som blixten och kastade också stenar. De omringade ormen och bedövade den. Trädgårdspojken, den döve Fessaha, gav dödsstöten åt den med sin hacka. Vi rätade ut ormen, någon sprang efter metermättet från klassen och vid mätningen var ormen 185 cm lång. Och tjock som en arm. Det var en python unge. Mamman skulle ha varit 4 meter lång och tjock som ett traktorhjul.

sällskapet. På bilden här bredvid står direktör Henkel (i rutig skjorta) mitt i bland sina döva. En glad och avspänd bild inte sant.

De döva är fästade vid sin chef och han säger sig vara mycket tillfreds med dem.

Vi tillönskar firman fortsatt framgång och ett gott samarbete.

Rea Stadius

Ungdomar – vägen är öppen!

Päivi Pöntys skriver i Nuorisotyö tidningen (Ungdomsarbetet) nr 2/76 om »Ungdomsverksamhet i Hörselevårdsförbundet» (Kuulonhuoltoliitto) och hänvisar i slutet till ungdomsarbetsförpliktelser. Härmed avses hela fältet för ungdomsarbete — också den kommunala verksamheten. Jag har personligen inte behov av att göra reklam för arbetet i min ungdomsarbetsnämnd i publika sammanhang men anser det vara sakligt att framhålla samarbetet mellan den statliga Dövskolan i Borgå, som är svenskspråkig, och stadens ungdomsnämnd. Det är ett mångsidigt samarbete som vill normalisera förhållandena för döva.

Samarbetet började på hösten 1974 genom att Dövskolan fick fritidsledare. Dittills hade stödet huvudsakligen bestått i form av årsunderstöd.

Dövskolans elever har deltagit i olika kurser tillsammans med sina ledare, då ingen av nämndens funktionärer eller kursledare kan teckenspråket. Här må nämnas Folkhälsans kurs »Levande verkstad» hösten 1974, konventklassens veckoslutläger, discokvällarna, utfärden till Sveaborg och Sjöskog hösten 1975. Detta har skett enligt nämndens öppna-dörrens verksamhet, bekostats av ungdomskällaren och tillsammans med källarungdomen. Det första skidläget under denna period för 7—11 åringar hade en döv deltagare från Dövskolan, 7-åriga Borgåpojken Jussi. Läget var

Python ormen stryper sitt offer genom att linda sig kring det, tills hjärtat och andningen slutar upp. Sedan sväljer det sitt byte helt och hållet. — Pythonormens skinn är mycket värdefullt. Man gör av det skor, bälten, plånböcker och väskor. Genom att den fångar råttor gör den nytta. Vet du att ormen är döv, men den känner vibrationer i sin kropp. I sådana hastighetstävlingar brukar ormen vinna. Men denna gång vann dövskolans pojkar!

Keren 22.3.76.

Läraren Anni

som var stolt över sina pojkar som vann

säkert en lika trevlig upplevelse för honom som för hans 25 hörande kamrater och jag tror inte att Jussi kände sig annorlunda än de andra. På lägerprogrammet fanns teckenspråkstimmar och sånglekar, ledare var Dövskolans fritidsledare Ella Björkman. Bland lägerdeltagarna fanns ett par hörande barn som lärt sig teckna genom TV programmen, och de använde gärna sin förmåga.

Nu skärper man sig för ett viktigt mål: Dövskolans alla elever (7—13 år), de är 12 till antalet, och ungdomskällarens 20 (10—16 år) ungdomar anstränger sig hela april och maj för en resa till Åland. Man samlar pengar genom att städa i aftonskolan, ordna barnfest, samla avfallspapper, ordna discokvällar och sköta uppgifterna i ungdomskällaren. På programmet ingår dagsgudstjänsten i Saltvik kyrka, som tolkas av Dövskolans förskollärare Ulla-Maj Nyman. Samtidigt får döva i trakten tillfälle att delta och församlingsborna lär känna något helt nytt för dem.

Samarbetet har uppstått enkelt och naturligt. Orsakerna är många, en av dem är fördomsfriheten som Dövskolans personal bevisat. Samarbetet har skett i all stillhet, och utan åthävor. Man har värdesatt motpartens individuella karaktär. Det är inte så angenämt att framhäva verksamheten i det institut man själv är ansvarig för, men man vill ju berätta om det som pågår. Ingen av oss väntar på tack från offentligt håll, det är inte därför samarbetet har uppstått, men som representant för den ena parten har det berört mig hårt att höra hur man attackerat Dövskolans normaliseringsåtgärder, vilket skedde på ett svenskspråkigt forum från icke sakkunnigt håll. Jag tror nästan att man inte heller bland invånarna och i kommunalförvaltningskretsar i vår stad känner till vårt samarbete.

Päivi Pöntys har rätt — ungdomsarbete har också här ett stort arbetsfält. Att uppgiften är svår kan betraktas som en utmaning. Man måste väcka den kommunala ungdomsverksamheten liksom den frivilliga insatsen av organisationer

Fjällresan till Funäsdalen i Härjedalen, Sverige

den 27 dec. 1975—3 jan. 1976

Vi hade firat jul, den vackra traditionen jul, hemma hos vår dotter med familj i Trollhättan, vi två pensionärer. Tidigare på hösten hade de lyckats beställa åt oss en semesterstuga på en vecka och där tillbringade vi den härliga vintersemestern. På julannandagen, på eftermiddagen, började vi packa de nödvändiga skidträckterna och lägga skidorna på biltaket. På kvällen stuvades vi in, fyra personer och två barn i Saab 99 Combi och kl 20.20 lämnade vi Trollhättan som låg nästan bar, då snön som kommit på morgonen hade smultit. Vår goda och pålitliga förare Sune satt vid ratten och förde oss norrut. Vi passerade Ämål, Säffle, Sunne och Malung. Längre norrut låg snön redan tjockare och som bomull på barrträdens grenar. Det var en så vacker syn, dessutom rädde kyla. Färden fortsatte under natten, föraren och undertecnad satt vid framsätet med vakande ögon utan att blunda medan damerna och barnen sov sött på baksätet. Byarna Sälen, Sörvattnet och Tännäs passerades. Vi stannade på vägen för vila och motionerade flere gånger då lemmarna ville domna. Vid horisonten kunde man se höga och låga fjäll täckta av snö. Det började ljusna när vi anlände till Funäsdalens centrum kl 7.40. Vi hade åkt 11 timmar och vägsträckan var 613 km. Vid centrumet såg vi höga fjäll och vid fjällens fot en kyrka. Uppe på toppen stod en toppstuga med svenska, finska, norska och danska flaggor,

och ge dem ansvar för den. Här är en väg som berikar livet och ger det innehåll. Detta saknar ju och beklagar ju vår friska ungdom, trots att de lever i överflöd i vår välfärdsstat.

Ni handikappade unga och era ledare — ställ er vid ungdomsverksamhetens dörrar och banka på, de öppnar sig nog, om det kanske också dröjer något.

Mildred Ratia
Borgå stads ungdoms-
sekreterare

som vajade för vinden. Många turister i skidkläder och pjäxor gjorde Funäsdalen till ett »skidcentrum». Vid toppstugan fanns linbanor som anlitades flitigt av skidåkarna. Efter kaffedrickandet körde vi till den efterlängtnade semesterstugan, cirka 4 km från centret. Stugan var timrad och fick namnet »Väst-kuststugan». Inne i stugan fanns ett vardagsrum, 2 mindre sovrum och kök med alla attiraljer. Och WC med duschrum. Vi skulle bara ha egna lakan. Allt var så snyggt och vi var nöjda. På första dagen (lördagen 27 dec.) var det töväder med takdropp. Barnen var ute och lagade en snögubbe. Senare skidade Ulla och Sune med barnen ut på en härlig skidur i den tjocka snön, som mätte ca 60—80 cm. På måndagen den 29 dec. körde vi över den norska gränsen till staden Röros, vägen dit var ca 71 km. Staden hade höga backiga gator vilket gjorde trafiken farlig. Vi besökte affärer och handlade i norska kronor. Affärerna stängdes så tidigt, endel kl 14 och andra kl 16. Efter några timmar återvände vi till vår semesterstuga. Nyårsaftonen var vi hemma i stugan och firade i all enkelhet, önskade varandra god framtidslucka och goda arbetsförhållanden under året 1976. På det nya årets första dag kom plötsligt kölden så termometern visade 18 gr kallt. Familjen fortsatte skidandet på de sluttande backarna medan barnens momo och mofa såg på. Sedan satte de färdigkokad mat på bordet och de trötta skidarna åt med god aptit sin måltid. Tiden rann undan tills den sista dagen, en lördag, 3 jan. kom med 20-gr. köld. Vi packade åter väskorna in i bilen och skidorna på taket. Därefter begav vi oss i väg litet över kl 10 från stugan, där vi bott hela veckan. Vi färdades samma väg tillbaka och anlände till hemstaden efter 11 timmars körning och utan missöden. Vi hade åkt en sträcka på 1.400 km fram och tillbaka till Funäsdalen och till norska staden Röros. Nu har vi blott minnen kvar.

An. He.

ÅRSMÖTE

Jakobstads Dövas Förening, »Jakobstads Döva», höll sitt årsmöte den 1. februari i stadens församlingshem. Mötet inleddes med en minuts tystnad till minne av en medlem som under året lämna jordelivet. Medlemmarna uttryckte sin glädje över att socialledaren Marjatta Jaakkola nu anställts på heltid i ett verksamhetsfält som omspannar alla döva i Vasa län, där hon kommer att besöka Jakobstad 2 gånger i månaden. Också diakonissan i Jakobstad, Asta Jarva, har ett verksamhetsfält för döva i staden med omnejd.

Ganska många medlemmar hade hörsammat kallelsen och var med på årsmötet.

Till ordförande återvaldes Alf Bjong enhälligt, viceordf. Eero Saarikoski, sekreterare Astrid Bjong, kassör Per Björkvik och ledamot Aili Lindberg. Anton Hellöre med Astrid Bjong som ersättare valdes att representera föreningen vid förbundets årsmöte i Raumo. Under juli och augusti deltog 8 medlemmar från föreningen i dövas pensionsläger i Malminharju och Kuortane. 16 medlemmar var närvarande vid förbundsmötet och på de dövas dag i Finlandia-huset i Helsingfors då förbundet firade sitt 70-års jubileum.

An. He.

Ungdomsklubbarnas och elevkårnas verksamhetsstävling per februari 1976.

	Medl. antal	Poängen
Björneborg	13	11.75
Villmanstrand	9	8.99
Norra Karelen	12	5.85
Seinäjäki hörs.		
skolans elevkår	14	5.28
Seinäjäki ungd.		
klubb	22	4.26
Helsingfors	95	2.14
Tammerfors	28	1.51
Åbo	58	
Jyväskylä hörs.		
sk. elevkår	103	
Åbo hörs. yrkessk.		
hobbyklubb	20	

An. He.

NORDISKT PENSIONÄRSLÄGER

Härmed inbjuder vi alla nordiska länder att sända deltagare till vårt nordiska läger för pensionärer i Finland under tiden 26.7.—1.8.1976.

Lägret hålls på Hartola gård i Itä-Hämeen kansanopisto (Östra Tavastlands folkhögskola), som ligger i en naturskön trakt vid stranden av en sjö med rent vatten i det inre av Finland.

Lägrets ändamål är att befordra samarbetet mellan döva pensionärer i Norden, utbyta och förmedla kunskaper, lärdomar och att trivas med varandra.

I lägret finns plats för 40 deltagare, 8 personer och en tolk från varje nordiskt land.

Deltagaravgiften är 400 mark, som betalas på platsen. I avgiften ingår full inackordering samt utfärderna.

Anmälningarna sänds till den 1.7.1976 under adress: Dövas Förbund, Elisabetsgt. 27 E, 00170 Helsingfors 17.

Vi hoppas att deltagarna blir tillräckligt många. Och vi lovar att göra vårt bästa så ni skall trivas i vårt land.

Hjärtligt välkomna!

MINNESLISTAN

Snön försvann under påsken som genom ett trollslag. På påskdagen påpekade en gammal herre i ett radioprogram, att »snön är aldrig mera så vit som då jag var barn».

8.5. HELSINGFORS. UKMK eller Nylands dövas motorklubb ordnar en fest på föreningen. Kl. 19.00.

8.5. ÅBO. SKUL ordnar mästerskap i terränglöpning ute i Kakskerta, i Kierla sportstuga kl 12. Grenar: allmänna, seniorer och unga: 1956—57 5—6 km, A-juniorer (1958—59) 4—5 km, B-juniorer (1960—61) 3—4 km, C-juniorer (1962—63) 2—3 km, D-juniorer (1964-senare) 2—3 km. Damer 2—2,5 km, B-flickor 1,5—2 km, C-flickor 1—1,5 km och D-flickor 1—1,5 km. Anmälan senast 2.5. till Simo Kujala, Rätälänk. 22 B 21, 20840 Åbo 84. Arr. Åbo Valpas.

8.—9.5. MALMINHARJU. Skrivarseminarium för dem som vill lära sig något om att skriva dikter eller små glimtar. Förstår du finska kan du försöka komma med. Deltagaravgift 60 mk. Anmälan till Dövas förbund.

9.5. HELSINGFORS. Ungdomsklubben ordnar Mors dags fest. på dövföreningen. Kl. 17.00.

15.5. — Damklubben ordnar vårsamkväm, en glad hippa som avslutning på arbetsårets vårtermin. Kl. 19.00.

22.5. ÅBO. Nationella orienteringstävlingar. Grenar: H-1 7 km, H-3 4 km, H-35 7 km och Damer 3 km.

Anmälan senast 15.5. till K. Kuningas, Henriksgt. 4 b, 20500 Åbo 50. Samling vid dövas gård kl 10. Arr. Åbo Valpas.

22.—23.5. VASA Kulturdagarna ordnas i Vasa. Många deltagare samlas där och också de som räknar sig till den vanliga publiken skall vi hoppas. Beställ hotellrum i tid så ingen blir utan tak över huvudet.

29.5. HELSINGFORS. Ungdomsklubbens maj-afton.

29.—30.5. ST MICHEL. Nationella orienteringstävlingar. Serier H 1, H 3, H 35 och damer. Kartan 1.20000 i 4-färger. Samling 30.5. i dövas gård på Akkavuorenkatu 5 kl 9.00. Anm. senast 23.5. adr: Pentti Kakriainen, Laajalammintie 4, 50100 St Michel 10. Den 29.5. samkväm kl 19 i dövas gård.

30.5. HELSINGFORS. Föreningens månadmöte börjar kl 17.00 på Elisabetsgatan 27. Mötet har framflyttats en vecka på grund kulturdagarna i Vasa.

12.—13.6. KUOPIO. Tävlingar på Väinölänniemi plan den 12.6. kl 17. Grenarna: 100 m, 800 m, 3000 m, längd, höjd, diskus och 4x100 stafett. Damer: 100 m, längd och 800 m. Juniorer 20 år 1000 m.

Den 13.6. kl 10 på Väinölänniemi asfaltväg tävlingar i rullskridskor. Allmänna och juniorer 2 varv, damer 1 varv. Anmälan senast 6.6. till adr: Eeva-Riitta Lindsberg, Kalliok. 15 as. 2, 70600 Kuopio 60. Obs! Egna rullskridskommonokängor och finska rullskidor.

Den 12.6. ordnar Kuopion Kunto samkväm kl 20 i sommarhemmet, Laivon saari.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Köpingsvägen 9
00320 Helsingfors 32
Tel. 576 788

Dövas förbunds rf X Kulturdagar i Vasa 22.-23.5.1976

I VASA STADSHUS

Program:	teckningstävling arbetsritning kl 15.—15.30 smalfilmstävlingens tävlingsfilm kl 18.—19.00
21.5.	
18.00	Konst- och hobbyarbeten samt fotoutställning
22.5.	23.5.
9.00	10.00 Gudstjänst
Tävlingskansliet öppnas, mottagning av anmälningar och logibeställningar	11.30 tävlingarna fortsätter berättelse ungas serie berättelse öppen serie humor ungas serie humor öppen serie pantomim ungas serie pantomim öppen serie visuell teater
12.00 Kulturdagar öppnas	
12.30 Tävlingar i framställningskonst börjar: Körframställning recitation B-serien recitation A-serien kunskapstävling visuell berättelse öppen serie visuell berättelse ungas serie recitation öppen serie folkdans teater	
	VÄLKOMNA!
	TACK
	För vänlig hägkomst på min 70-års dag framgår jag mitt varma tack.
	Saima Hagström

Kesäkuun toimintamuistio

Kaakkois-Suomen piiri

5—6. Lappeenranta. Laivaretki Viipuriin järj. Lappeenrannan Ky:n nuortenpiiri.

12. Lappeenranta. Shakkiturnaus Riihijärvi Savitaipale klo 13.00 järj. Lappeenrannan Ky:n Shakkikerho.

25—26. Lappeenranta. Juhannusvalvoijaiset Riihijärvi Savitaipale.

26—27. Imatra Valistuspäivät seurakuntakeskuksessa klo 14—17.

Itä-Suomen piiri

5—6. Joensuu. Nuorten retkeilypäivät (Pyhäselän) saarella. Päivistä lähemmin Kuurojen Lehdessä.

19—20. Iisalmi. Viikonloppuleiri Mikko Kauhasen tilalla Pörsänmäessä.

Savon piiri

1. Kuopio. Kesäkauden avaus yhdistyksen kesäkodissa Laivonsaaressa.

19—20. Mikkeli. Seurakuntaleiri Juvan Koskenmäen leirikeskuksessa.

25—27. Kuopio. Juhannuspäivät kesäkodissa Laivonsaaressa.

Lounais-Suomi

5—6. Turku. Turun nuorisokerhon viikonloppuleiri Rymättylässä.

12. Turku. Turku-Tukholma shakkiottelu Kuurojentalossa.

12. Tampere. Naistenkerhon retki Sorvaan.

19. Turku. Liikenneajot jäsenille järj. L—S KMK.

25. Turku. Juhannusvalvoijaiset Huvirannassa järj. Valpas r.y.

25—26. Tampere. Sorvan juhannus.

Etelä-Suomen piiri

12. Helsinki. Suvipirtin 5-vuotisjuhla ja HKYN eläkeläisten juhla.

18—20. Riihimäki Laivamatka Riikaan järj. Riihimäen Kuurot r.y.

25. Helsinki. H:gin Kuurojen Urheiluseura Hero r.y:n juhla.

Pohjanmaan piiri

5—6. Vaasa. Kansalliset yleisurh. kilpailut järj. Wellas.

YHDISTYSTOIMINTAA

Helsingin kuurojen yhdistyksen kuukausikokous toukokuun 30. p:nä klo 17.00 yhdistyksen huoneistossa. Kokous on siirretty viikolla Vaasan kulttuuripäivien johdosta.

Aitien Päivä vietetään Helsingissä kuurojenyhdistyksessä toukokuun 9. päivänä klo 17.00. Nuorten kerho vastaa ohjelmasta.

Helsingin Naisten kerho viettää kevätkauden päättäjaisjuhlrat toukokuun 15. p:nä klo 19.00. Iloiset hipat ovat siis tiedossa.

SHAKKIA

KILPAILUKUTSU

Kesämökkishakkiturnaus järjestetään Lappeenrannan Kuurojenyhdistyksen kesäkodissa Savitaipaleen Riihijärvellä kesäkuun 12 päivänä klo 13. Peli aika on 15x5 min, ilmoittautuminen paikalla tuntia ennen kilpailua. — Omat huovat ja eväät mukaan.

Lappeenrannan Kuurojen Shakkikerho

Imatran Kuurot r.y:n vuosikokouksessa 15. 2. Imatrankosken seurakuntatalossa valittiin yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi Seppo Kaijanen, johtokuntaan E. Kalpio rahastonhoitajana ja sihteerinä, Antti Jäkälä, R. Luukkonen ja T. Haaparanta, varalle Sirkka Kaijanen ja A. Ihantamäki. Tilintarkastajiksi valittiin herra ja rouva Teittinen.

Nuorisotoiminta

4—6. Turku. Nuorten viikonloppuleiri Rymättylän Vienolassa Turun Kaupungin nuorisotoimiston leirikeskuksessa.

5—6. Joensuu. Nuorten retkeilypäivät Pyhäselän saarella järj. Pohjois-Karjalan Kuurot r.y:n nuortenkerho.

24—27. Jyväskylä. Ryhmämatka Visbyhyn järj. Keski-Suomen Kuurot r.y:n nuortenkerho.

Pohjois-Karjalan Kuurot r.y. Valistuspäivät Niinivaaran koulussa toukokuun 8.—9. päivinä klo 12—18.

Nuortenkerhon viikonloppuleiri Pyhäselässä kesäkuun 5.—6. päivänä. Ilmoittautumiset lähetettävä 24. 5. mennessä Paavo Kenttälälle, Suvantokatu 13 C 25, 80100 Joensuu 10, joka antaa myös tarkempia tietoja leiripaikasta, osanottomaksusta yms.

Keski-Suomen Kuurot r.y:n Nuortenkerho rekisteröimisessä sekä sääntöjen ja nimen muuttamisesta päätetään perustavassa kokouksessa Haukkalan kuulovikaisten koulussa toukokuun 10 päivänä klo 18. Kaikki jäsenet ja nuoret mukaan. — Ennen kokousta kulttuuripäiville Vaasaan lähtevien esiintyjien kentraaliharjoitus.

Oulun Kuurojen Yhdistys r.y. Esielmäpäivät toukokuun 15—16 päivänä alkaen lauantaina klo 19. Tervetuloa.

Imatran Kuurot r.y. Yhdistyksellä ei ole toimintaa kesä—elokuussa. Syystoimintakausi alkaa johtokunnan kokouksella syyskuun toisena sunnuntaina klo 14 E. Kalpion kotona Kaiturinpäässä.

Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y:n vuosikokous pidetään Lahdessa syyskuun 25 päivänä. Saman päivän iltana on viihdeilta piristävällä ohjelmalla. Paikasta sekä muista yksityiskohdista ilmoitetaan myöhemmin.

Ylä-Savon Kuurot r.y. Hengelliset kevätpäivät pidetään toukokuun 16 päivänä klo 13 Iisalmen seurakunnan uudessa leirikeskuksessa Metsäpirtissä (entinen Mansikkaniemi.) Puhujiksi tulevat pastori Lauri Aaltonen ja järjestösihteerit Esko Sänkinemi.

Imatran Kuurot r.y. ilmoittaa Imatran ajoihin heinäkuun lopulla tuleville (kuurolle), että ilmoittaisivat ajoissa tulostaan allaolevilla osoitteilla majoitus- ym. asioiden järjestämiseksi: Seppo Kaijanen, Kaukopäät. 748 A, 55800 Imatra 80, Eino Kalpio, 56410 Kaiturinpää.

ELÄKELÄISTEN POHJOISMAINEN LEIRI

26. 7.—1. 8. 1976

Leiri pidetään Ellivuoren matkailukeskuksessa. Leirin tarkoituksena on edistää pohjoismaiden kuurojen eläkeläisten yhteistoimintaa, vaihtaa ja jakaa tietoja ja oppia sekä viihtyä yhdessä. Leirille otetaan 8 henkeä sekä tulkki jokaisesta pohjoismaasta. Osanottomaksu on 550 mk, joka maksetaan leirillä. Maksuun sisältyy täysihoito ja leirin ohjelmaan kuuluvat retket. Ilmoittautumiset on tehtävä 1. 7. mennessä os: Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17.

ELÄKELÄISTEN SUVIPÄIVÄT

MALMINHARJUSSA 24—30.5.

Kevättä ilmassa — kevättä rinnassa. Malminharjun rannat ja metsät kutsuvat oleskeluun ja samoiluun heräävän kesän keskellä. Hyvät ateriat, rattoisat kahvihetket, viihtyisät illat... Tervetuloa eläkeläiset omille suvipäivillenne. Leirimaksu mk 180,—. Ilmoittautumiset Kuurojen Liiton toimistoon os. Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17, puh. 90-638 154 toukokuun 15 päivään mennessä.

Lappi kutsuu

JUHANNUSJUHLIIN

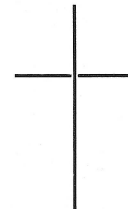
25.—27. 6. 1976

Pelloon, Konttajärven läheisyyteen. Ohjelmassa on juhannusyönjuoksu ja muita kilpailuja sekä viihdettä. Hyvät virkistysmahdollisuudet uintiin, saunomiseen jne. Matkaa Pellosta n. 30 km ja Konttajärveltä 10 km. Matkan varrella on oppaat.

Tervetuloa kaukaa ja läheltä Lapin tuntureiden läheisyyteen.

Lapin Kuurojen Yhdistys r.y.

Oulun Ryhti r.y.

**Johannes Waldemar
WALLVIK**

s. 17. 9. 1898
k. 16. 2. 1976

Kaivaten

Ida

Omaiset

Paperisampo Oy:n varsinainen yhtiökokous on toukokuun 26. päivänä klo 18.30 Hämeenlinnassa Hämeenlinnan Kuurot r.y:n toimitalossa Markkulantie 3 B. Kokouksessa on esillä yhtiöjärjestyksen määräämien asioiden lisäksi yhtiön purkaminen.

KIIITOS

Lämpimät kiitokset kaikille jotka muistivat minua 70-vuotispäivänäni.

Saima Hagström

LUOKKAKOKOUKSIA

Kuopio 1926

Kuopion kuurojenkoulusta v. 1926 poispäässeet A- ja B-luokkien oppilaiden 50-vuotisyhdessäolotilaisuus aloitetaan toukokuun 29 päivänä Kuopion kuurojenyhdistyksen kesäkodissa Laivonsaaressa. Seuraavana päivänä kunniakäynti Emeli-neidin haudalla ja iltapäivällä yhteinen päivällinen ravintolassa. Ilmoittautumiset Anni Holopaiselle, Niiralankatu 10 E, 70600 Kuopio 60. Majoitus järjestetään kunkin toimumuksen mukaan joko hotellissa tai Laivonsaaressa. Opas järjestetään pyydettyä vastaamaan linja-auto- ja rautatieasemalle.

Mikkeli 1946

V. 1946 Mikkelin Kuurojenkoulun päättäneet A ja B luokkien oppilaat kokoontuvat 30-vuotisloukkokokoukseen, Mikkeliin lauantaina 29. 5. klo 12.00. Ilmoittautumiset on lähetettävä toukokuun 20 päivään mennessä osoitteella: E. Yli-Petäys, Rustholinkatu 9. B. 42, 20880 Turku 88.

Oulu 1966

Oulun kuurojenkoulun v. 1966 päättäneet A1, A2 ja B luokkien oppilaat kokoontuvat luokkakokoukseen Oulussa 29—30. 5. 76. Kokoon-tuminen lauantaina 29. 5. klo 12 Oulun kuurojenyhdistyksellä Koskitie 19 A. Kokoonkutsuja: Eeva Toratti, Saaristonkatu 1 C 32, 90100 Oulu 10.

KIIITOS

Lämpimät kiitokset kaikille, jotka sähkösanomin, adressein, kukkasin ja monin eri tavoin muistivat minua täyttäessäni 80 vuotta.

Onni Lehtonen

KIIITOS

Lämmin kiitos kaikille, jotka muistivat minua täyttäessäni 95 vuotta.

August Helminen

KUULOVAMMAISTEN AMMATTIKOULUSSA

alkavat 10.8.1976 seuraavat vakinaiset opintolinjat:

1. asentaja—koneistajan,
2. automaalarin,
3. vaateustekninen ja
4. keittäjän 3-vuotiset opintolinjat.

Opintolinjat 1.—4. on tarkoitettu kansalaiskoulun käyneille kuuroille tai vaikeasti huonokuuloisille. Mikäli ammattikasvatushallitus myöntää tarvittavat määrärahat aloitetaan samanaikaisesti koko lukuvuoden kestävä keskikoulun tai vastaavan käyneille tarkoitettu

ATK-kirjoittajan kurssi.

Hakemuksiin on liitettävä:

1. virkatodistus, 2. koulutodistus, 3. invalidihuoltolomakkeelle n:o 1b kirjoitettu koulutushakemus, 4. invalidihuoltolomakkeelle n:o 3 kirjoitettu kunnallisen viranomaisen lausunto, 5. invalidihuoltolomakkeelle n:o 2 kirjoitettu lääkärin lausunto tai

työterveyslaitoksen kuntoutuskeskuksen antama todistus kuulovamman laadusta ja ammatinvalinnan ohjauksen lausunto.

Hakemuksessa on mainittava ensisijainen opintolinja, jolle hakija pyrkii ja mahdollinen vaihtoehto, koska kaikki eivät voi päästä haluamalleen opintolinjalle.

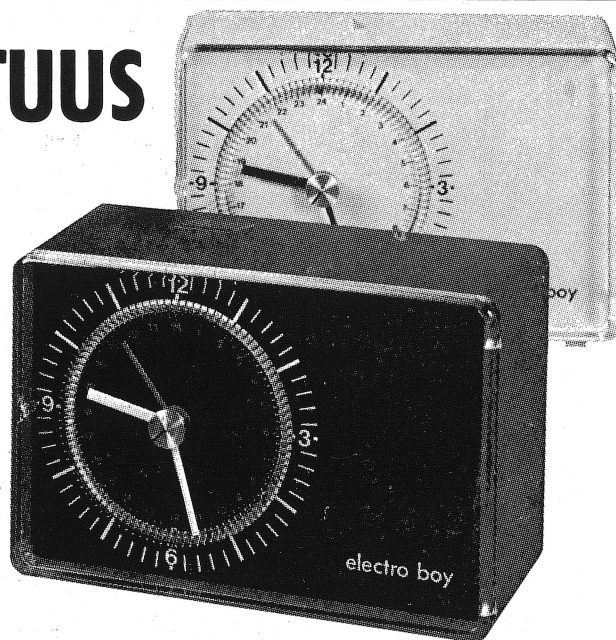
Opetus, opiskeluvälineet, kirjat, majoitus, ruoka, työvaatetus, lääkärinhoito ja lääkkeet ovat oppilaille maksuttomia. Lisäksi voidaan oppilaan taloudellisen aseman perusteella myöntää matka- ja viikkorahaa.

Hakemukset on lähetettävä 10 päivään kesäkuuta 1976 mennessä koulun osoitteella: Vähäheikkiläntie 50, 20810 Turku 81.

Turussa 20. päivänä huhtikuuta 1976

Rehtori

UUTUUS

Sähkökello Electro Boy kuulovammaisille Sähkötarkastuslaitoksen hyväksymä

Monipuolinen käyttö

Kello herättää: — lampunvalolla
— tuulettimella
— tärinälaitteella
käyttäjän valinnan mukaan.

Kello maksaa 320,— — Kello ja tärinälaitte 420,—
Tuuletin ja lamppu ovat ostettavissa sähköliikkeistä.

Maahantuoja ja myynti:
KULTASEPÄNLIKE BORIS STRÖM
Lassintie 7, 90500 OULU 50

TAULUJA

Ota yhteys joko kirjeitse tai henkilökohtaisesti. Maalauksia voi käydä katsomassa kotonani. Bussi 72, laiturin 27, Soini Suni, Kastanjatie 11, 00720 Helsinki 72. Tauluja toimitetaan myös postitse hyvin pakattuna.

Kuurojen Lehden heinäkuun numeroon tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä 1. 6. mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, 13101 Hämeenlinna 10.